

ГАЗЕТА

КАРАЗІНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

COGNOSCERE. DOCERE. ERUDIRE.

Видається з 1 січня 1817 року

Випуск 1 від 30 січня 2026 року

221

З ДНЕМ НАРОДЖЕННЯ, КАРАЗІНСЬКИЙ!

*«Освіта є найнадійнішою
основною майбутнього».*

Василь Каразін.

КОЛОНКА РЕКТОРА

КАРАЗІНСЬКОМУ – 221 РІК!

Є дати, які засвідчують незламність духу. І 221-й день народження Каразінського університету є саме такою датою.

Понад два століття Каразінський університет є простором свободи думки, відповідальності та служіння суспільству. У різні історичні періоди, за різних політичних і соціальних обставин він залишався спільнотою людей, об'єднаних вірою в знання, науку й освіту як основу розвитку держави. Сьогодні ця єдність має особливу цінність і особливу вагу.

Цей рік і ця зима стали для всіх нас черговим випробуванням. На витривалість, здатність адаптуватися, підтримувати одне одного й не втрачати сенсів. Але саме в такі моменти особливо гостро усвідомлюєш: університет – це його наймовірні люди. Студенти й викладачі, науковці й співробітники, випускники та партнери. Усі, хто щоденно працює, відповідальністю й вірою творить Каразінський університет.

Я хочу щиро подякувати всій нашій університетській спільноті. Дякую за професіоналізм і самовідданість, за здатність працювати, навчати й навчатися попри втому, тривогу та невизначеність. За людяність, взаємну підтримку й довіру, які сьогодні є не менш важливими, ніж академічні показники. Саме завдяки вам університет не лише вистояв, а й продовжує впевнено розвиватися.

Особливо символічно, що, незважаючи на всі виклики цієї зими, ми зустрічаємо день народження університету з новими досягненнями. Вони є результатом спільної, наполегливої праці та підтверджують: Каразінський університет залишається потужним науково-освітнім центром України.

Вагомим свідченням цього стали результати конкурсів наукових досліджень, затверджені Міністерством освіти і науки України. За підсумками основного конкурсу фундаментальних і прикладних досліджень Каразінський

університет отримав 13 проєктів-переможців і посів друге місце серед усіх університетів України. Це переконливий доказ високого рівня наших наукових шкіл і здатності генерувати конкурентоспроможні ідеї.

Не менш значущим є успіх у спеціальному конкурсі для прифронтових закладів вищої освіти. Дев'ять наукових проєктів каразінських учених отримали підтримку Міністерства освіти і науки України, що забезпечило університету другу позицію серед ЗВО, які працюють у складних безпекових умовах. І за цими цифрами стоять мужність, відповідальність і щоденна праця людей, які продовжують досліджувати й творити майбутнє, перебуваючи фактично на передовій освітнього й наукового фронту.

Важливим підтвердженням міжнародної впізнаваності Каразінського університету стали й результати предметних рейтингів Times Higher Education World University Rankings by Subject, опубліковані 21 січня 2026 року. Наш університет увійшов одразу до п'яти предметних рейтингів: з бізнесу та економіки, комп'ютерних

наук, медицини та здоров'я, соціальних і фізичних наук. Ці рейтинги формуються на основі комплексної оцінки якості досліджень, викладання та взаємодії з індустрією, тож присутність Каразінського університету в них є важливим індикатором реальної академічної спроможності й потенціалу розвитку.

Усі ці досягнення мають спільне джерело – людей Каразінського університету. Саме єдність університетської спільноти, взаємна підтримка та спільне бачення майбутнього дозволяють нам не лише зберігати традиції, а й рухатися вперед, відкривати нові горизонти й формувати майбутнє української науки та освіти.

Зустрічаючи 221-й день народження Каразінського університету, ми можемо з упевненістю сказати: наша сила – в нашій єдності! І саме разом ми зможемо пройти всі випробування та реалізувати ті можливості, які ще чекають на нас попереду!

*Професор Тетяна КАГАНОВСЬКА,
ректор університету.*

ВІТАЄМО!

ВРУЧЕННЯ АТЕСТАТІВ ПРО ПРИСВОЄННЯ ВЧЕНИХ ЗВАНЬ КАРАЗІНЦЯМ

За вагомі наукові та освітні здобутки науково-педагогічні працівники університету отримали атестати про присвоєння вчених звань відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України № 1618 від 11 грудня 2025 року

Атестат професора отримала:

- Анна Зайцева – професор кафедри міжнародних економічних відносин та логістики.
- Атестати доцента отримали:
- Дмитро Бойко – доцент кафедри політичної соціології;
- Катерина Дюкар – доцент кафедри української мови;
- Анна Зінюк – доцент кафедри прикладної соціології та соціальних комунікацій;

- Ольга Іскоростенська – доцент кафедри стоматології;
- Андрій Поліванцев – доцент кафедри міжнародних економічних відносин та логістики;
- Валентина Сverdліченко – доцент кафедри цивільно-правових дисциплін;
- Лариса Січевська – доцент кафедри молекулярної і медичної біофізики;

- Маргарита Хоменко – доцент кафедри педіатрії;
- Софія Бутко – доцент кафедри української мови.

Щиро вітаємо каразінців із заслуженим визнанням професійної майстерності та наукової праці. Бажаємо подальших успіхів, нових наукових звершень, творчого натхнення й реалізації всіх амбітних задумів на благо української освіти та науки!

РЕЙТИНГИ

КАРАЗІНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ У ПРЕДМЕТНИХ РЕЙТИНГАХ TIMES HIGHER EDUCATION WORLD UNIVERSITY RANKINGS BY SUBJECT 2026

21 січня 2026 року опубліковано предметні рейтинги Times Higher Education World University Rankings by Subject 2025. Рейтинги формуються на основі 18 індикаторів, які є компонентами 5 ключових показників вищої освіти. Зокрема оцінюються якість досліджень, їхній зв'язок з індустрією та якість викладання. Всі показники проходять певне коригування з урахуванням особливостей окремих галузей.

За результатами оцінювання Каразінський університет увійшов до п'яти рейтингів:

- Бізнес та економіка: 1001+ позиція в глобальному масштабі;

- Комп'ютерні науки: 1001+ позиція в глобальному масштабі;
- Медицина та здоров'я: 1001+ позиція в глобальному масштабі;

- Соціальні науки: 1001+ позиція в глобальному масштабі;
- Фізичні науки: 1251+ позиція в глобальному масштабі.

ВІТАЄМО!

КАРАЗІНСЬКІ ВЧЕНІ – СЕРЕД ПЕРЕМОЖЦІВ ГРАНТОВОГО КОНКУРСУ НАЦІОНАЛЬНОГО ФОНДУ ДОСЛІДЖЕНЬ УКРАЇНИ

Щиро вітаємо науковців нашого університету з отриманням грантів Національного фонду досліджень України. Підтримка НФДУ – це визнання високого рівня наукових досліджень, їхньої актуальності та вагомому внеску в розвиток української науки.

Переможцями грантового конкурсу стали:

- Сергій Яковлев, ННІ комп'ютерних наук та штучного інтелекту;
- Віктор Розуменко, факультет радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем;
- Сергій Богатиренко, ННІ «Фізико-

технічний факультет»;

- Микола Мчедлов-Петросян, ННІ хімії;
- Вячеслав Береснев, ННІ «Фізико-технічний факультет»;

- Дмитро Бойко, ННІ соціології та медіакомунікацій.

Пишаємося нашими науковцями та бажаємо плідної роботи, нових відкриттів і успішної реалізації запланованих досліджень!

ОСВІТА

У КАРАЗІНСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ СТАРТУВАЛА ІНЖЕНЕРНА ШКОЛА ДЛЯ ДІТЕЙ І ПІДЛІТКІВ

У Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна розпочала роботу школа Engineers Future – освітній проєкт для школярів, зацікавлених у майбутній інженерній кар'єрі. Школа створена як клуб за інтересами, де учасники віком 10–17 років можуть розвивати практичні навички в актуальних технічних галузях: від робототехніки до 3D-моделювання. Заняття проходять очно в безпечному просторі університету.

Як зазначив завідувач кафедри електротехніки та електроенергетики Артур Чернюк в інтерв'ю харківському медіа Радіо «Накипіло», учасники школи вже почали знайомитися з елементною базою, виконувати перші практичні завдання та створювати прості інженерні рішення. Надалі програма передбачає роботу над роботами, безпілотними системами та автоматизацією.

Школярі можуть обрати один із напрямів:

- робототехніка;
- автоматизація;
- безпілотні системи;

- 3D-моделювання та 3D-друк.

Організатори планують, що школа стане майданчиком не лише для ознайомлення з інноваційними технологіями, а й для подальшого розвитку учнів у технічній освіті – включно з можливістю вступу до Каразінського університету й участі в наукових проєктах.

ПИШАЄМОСЯ!

СТУДЕНТИ УНІВЕРСИТЕТУ СТАЛИ ПЕРЕМОЖЦЯМИ СТИПЕНДІЙНОЇ ПРОГРАМИ ВІД ФУНДАЦІЇ ЛОЗИНСЬКИХ

Каразінський університет вітає студентів, які стали переможцями стипендійної програми від Фондації Лозинських (США):

- Катерина Андренко, студентка 1 курсу магістратури навчально-наукового інституту «Каразінський банківський інститут»;
- Анна Бесова, студентка 1 курсу магістратури факультету іноземних мов;
- Вікторія Бойко, студентка 3 курсу економічного факультету;
- Ксенія Завгородня, студентка 1 курсу магістратури навчально-наукового інституту «Каразінська школа бізнесу»;
- Микита Івченко, студент 1 курсу магістратури навчально-наукового інституту соціології та медіакомунікацій;
- Станіслав Кузьменко, студент 3 курсу навчально-наукового інституту соціології та медіакомунікацій;
- Ярослав Кулага, студент 2 курсу навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»;
- Катерина Лапкіна, студентка 1 курсу магістратури філологічного факультету;
- Поліна Лук'янченко, студентка 3 курсу факультету іноземних мов;
- Анастасія Мелешко, студентка 2 курсу навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»;

- Єлизавета Миронова, студентка 3 курсу юридичного факультету;
- Альона Михалюк, студентка 1 курсу біологічного факультету;
- Іван Пальчик, студент 4 курсу юридичного факультету;
- Мар'яна Попова, студентка 1 курсу магістратури навчально-наукового інституту «Каразінський банківський інститут»;
- Юлія Романенко, студентка 2 курсу факультету іноземних мов;
- Владислава Сакулєва, студентка 2 курсу навчально-наукового інституту «Інститут державного управління»;
- Анастасія Седюк, студентка 1 курсу магістратури факультету

математики і інформатики;

- Даниїл Слєпньов, студент 1 курсу магістратури Бахмутського навчально-наукового професійно-педагогічного інституту;
- Антон Шилов, студент 1 курсу магістратури економічного факультету.

Метою програми від Фондації Лозинських є відбір і заохочення студентів Університету, які мають високі успіхи у навчанні та ведуть активну громадську діяльність. Переможці Конкурсу отримують грошову допомогу на оплату навчання.

Вітаємо студентів з досягненням, бажаємо подальших успіхів у навчанні та науці!

УЧАСТЬ У СТАРТОВІЙ ЗУСТРІЧІ МІЖНАРОДНОГО ПРОЄКТУ SAFE LEARN У ЛИТВИ

Упродовж 12–16 січня 2026 року в місті Каунас (Литва) на базі Університету Миколаса Ромеріса відбулася стартова зустріч міжнародного консорціуму проєкту Erasmus+ SAFE LEARN – «Підтримка адаптивної та гнучкої освіти для студентів, які постраждали від війни в Україні».

Українські партнери проєкту:

- Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна;
- ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет»;
- Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного;
- Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка;
- Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка.

Європейські партнери:

- Університет Миколаса Ромеріса (Литва);
- Сілезька політехніка (Польща);
- Шведський університет сільськогосподарських наук (Швеція);
- Центр передових інтернет-досліджень (Німеччина).

Захід об'єднав представників університетів України та країн Європейського Союзу та став майданчиком для обміну досвідом, обговорення актуальних викликів і формування спільного бачення цілей і майбутніх результатів реалізації проєкту.

Каразінський університет представляли заступник директора навчально-наукового інституту «Академія вчителів» Тетяна Головатенко,

заступник директора навчально-наукового інституту «Академія вчителів» Тетяна Даценко та професор кафедри фундаментальної медичної підготовки II медичного факультету Інґа Федотова.

У межах заходу партнерів ознайомили з досвідом Каразінського щодо організації освітнього процесу в умовах воєнного часу, підходами до підтримки студентів і викладачів, а також попередніми результатами дослідження потреб академічної спільноти, зокрема у контексті впровадження травмачутливого викладання.

Зустріч дозволила українським та європейським партнерам визначити пріоритетні напрями спільної роботи на перших етапах реалізації проєкту, узгодити подальші кроки щодо робочих пакетів, пілотування тренінгів для викладачів.

Напрацювання створили міцну основу для подальшої продуктивної роботи в межах реалізації проєкту SAFE LEARN.

ЮВІЛЕЇ

СЛОВО ЯК ЧИН: 70 РОКІВ СЛУЖІННЯ АРХІЄПІСКОПА ІГОРЯ ІСІЧЕНКА

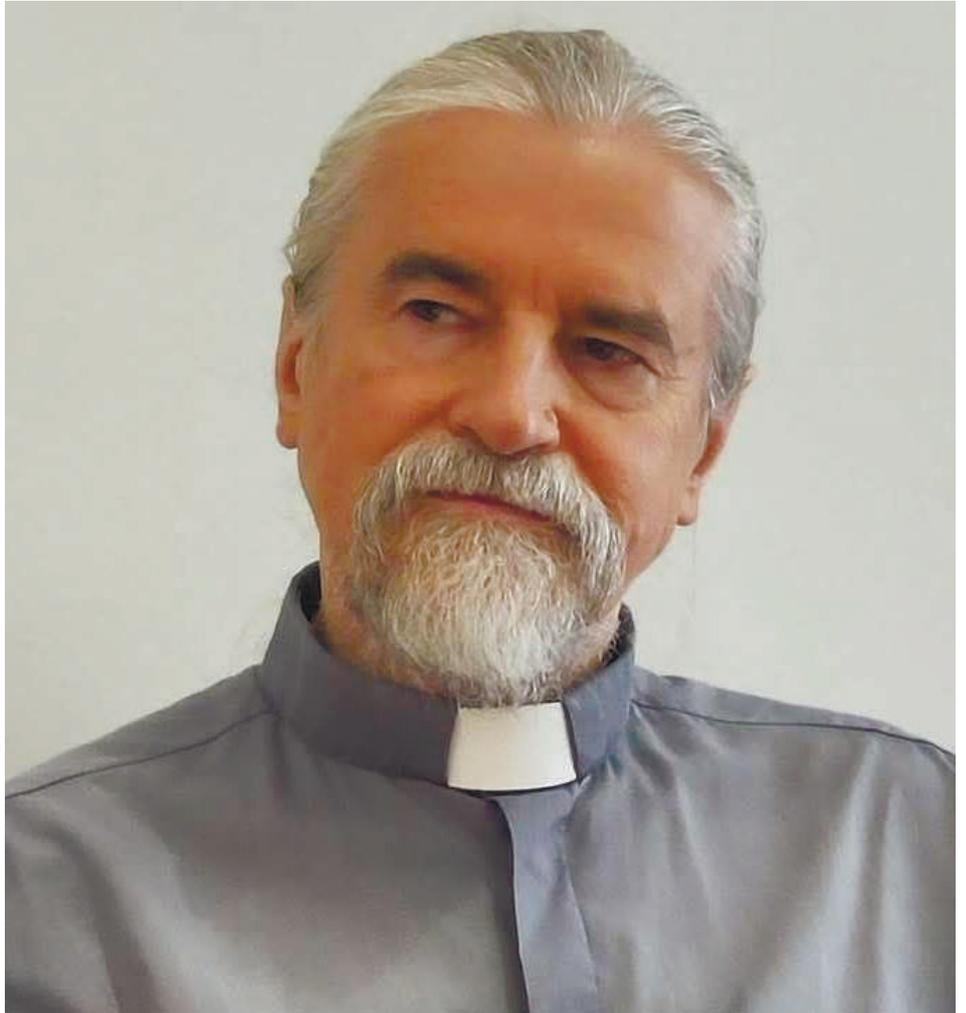
У кінці січня своє 70-ліття відзначає владика Ігор Ісиченко – архієпископ-емерит Української Греко-Католицької Церкви, знаний у світі науковець-медієвіст, доктор філологічних наук, професор Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна та НаУКМА. Видатний інтелектуал, для якого слово ніколи не було відокремлене від відповідальності за чин.

Автор фундаментальних підручників з історії Української Церкви, літератури Середньовіччя і Бароко, а також серії збірників глибоких і проникливих проповідей, владика Ігор Ісиченко утвердив за собою реноме справжнього віртуоза слова. Його унікальність – у рідкісній здатності поєднувати академічну глибину з пастирською відповідальністю, роблячи Церкву, мову й культуру інструментами духовного спротиву в умовах війни.

У його світогляді мова – це не сервіс і не побутова зручність, а форма молитви, пам'яті та непокори. У час повномасштабної війни він принципово й безкомпромісно називає речі своїми іменами: русифікація – це форма духовної окупації. «Українська мова в Церкві – це не питання стилю. Це питання правди», – наголошує він.

Як професор Каразінського університету й громадянин із чіткою позицією, архієпископ Ігор Ісиченко неодноразово закликав українську владу до посилення державної мовної програми, підтримки спеціалізації «Українська мова і література», системної популяризації українського слова та гуманітарного знання за кордоном. Особливо цінними стали його публічні виступи щодо дерусифікації освітніх програм і подолання постколоніальних наративів в українській вищій школі.

«Процес дерусифікації не може обмежуватися косметичними змінами списків літератури. Йдеться про

структурні й концептуальні зрушення, покликані остаточно вивести українську освіту з-під впливу російської імперської культури», – наголошує він. І застерігає: «Там, де нищать культуру, готують братські могили. Ми це вже проходили».

Послідовною й принциповою була й позиція вченого щодо спроб вилучення курсу української літератури зі шкільної програми. У відкритому зверненні від 1 травня 2023 року він публічно застеріг від кроків, що ведуть до незворотної втрати національної ідентичності:

«Відмова від знання рідної літератури не менш небезпечна для суверенітету, ніж занепад оборонної промисловості. Бо війни виграють не лише силою

зброї – їх виграють силою духу».

Архієпископ Ігор Ісиченко – це священник воюючої церкви й інтелектуал воюючої культури, людина, яка щодня доводить: Церква без мови – німа, мова без культури – порожня, а культура без свободи – мертва.

З днем народження, Владико!

Многая літа. З роси й води, духовний пастирю України. І хай над нашою громадою буде мирне небо.

*З повагою,
колектив Харківського національного
університету імені В. Н. Каразіна.*

ПОДІЇ

МІЖНАРОДНЕ ПАРТНЕРСТВО І ПОДВІЙНІ ДИПЛОМИ: ДОСВІД ФАКУЛЬТЕТУ МАТЕМАТИКИ І ІНФОРМАТИКИ В ПРОГРАМІ DAAD

4–6 грудня у Берліні відбулася Auftaktveranstaltung у межах програми Deutsch-Ukrainisches Hochschulnetzwerk Німецької служби академічних обмінів (DAAD) – масштабна міжнародна конференція, що об'єднала представників закладів вищої освіти України та Німеччини. Захід був приурочений до 100-річчя DAAD і водночас мав важливе академічне та політичне значення, особливо в контексті підтримки української освіти та науки в умовах війни.

У першій, офіційній частині конференції було підбито підсумки багаторічної співпраці між українськими та німецькими університетами. За десятиліття спільної роботи проекти за підтримки DAAD продемонстрували високий рівень професіоналізму українських закладів вищої освіти, сталисть партнерств і вагомі результати, які мають довготривалий вплив на розвиток освіти й науки.

Проект з розвитку подвійних дипломів представляли доцент факультету математики і інформатики Каразінського університету Марина Владимірова та колеги партнерського університету м. Ульм. Зі вступними промовами виступили представники освітньої та наукової сфер України й Німеччини, а також консул України. Німецька сторона чітко й однозначно задекларувала свою відданість підтримці України не лише на словах, а й через конкретні програми, фінансування та спільні ініціативи.

Федеральна міністерка досліджень, технологій та космосу Доротея Бер у своєму виступі окремо наголосила на вражаючій стійкості української науки, яка продовжує розвиватися й зберігати якість навіть в умовах повномасштабної війни.

Після офіційної частини відбулася постерна сесія, під час якої було представлено спільні німецько-

українські проекти. Біля кожного постера працювали представники відповідних університетів, що створило живий простір для професійного діалогу, обміну досвідом та налагодження нових контактів.

У межах нашого проекту участь у постерній сесії взяли Євгеній Сподаєв і Михайло Чебунін (Університет Ульма) та Марина Владимірова (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна). Представники команди по черзі презентували власний проект і знайомилися з ініціативами інших університетів.

Особливою увагою користувалися проекти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна – п'ять проектів, представлених університетом, стали одним із найпотужніших блоків постерної сесії. Це набуло особливого символічного значення з огляду на те, що Харків щодня перебуває під обстрілами, а навчання студентів офлайн залишається неможливим. Попри це, університет демонструє високу активність, інституційну спроможність і готовність до міжнародної співпраці.

Формат постерної сесії виявився надзвичайно ефективним: він дозволив не лише детально ознайомитися з проектами, а й поставити запитання, обговорити практичні виклики, поділитися власним досвідом і започаткувати нові партнерства, що відкривають додаткові можливості для розвитку.

Наш проект викликав жвавий інтерес у багатьох учасників конференції. Передусім це пов'язано з тим, що він уже перебуває на стадії активної та успішної реалізації, а не лише планування. Підтримка DAAD дала змогу суттєво поглибити співпрацю між математичним факультетом Університету Ульма та факультетом математики і інформатики Каразінського університету.

Завдяки проекту було не лише вдосконалено роботу зі створення програм подвійних дипломів, а й розширено співпрацю шляхом розробки та впровадження магістерської програми подвійних дипломів. Це відкриває для студентів нові академічні траєкторії, доступ до європейського освітнього простору та підвищує

ПОДІЇ

конкурентоспроможність української освіти на міжнародному рівні.

Під час секцій обговорювалися питання організації навчального процесу, виклики воєнного часу, інтеграція української освіти в європейську академічну спільноту, інституційна співпраця та підтримка студентів і викладачів.

Порушені теми були надзвичайно важливими й актуальними. Навіть якщо не всі з них можуть бути вирішені на рівні DAAD, вони були чітко артикульовані та донесені як до освітньої спільноти, так і до представників політичних кіл. Водночас щодо низки менш глобальних, але практично значущих проблем було запропоновано конкретні рішення, засновані на досвіді тих університетів, які вже пройшли цей шлях.

Взаємодія, взаємопідтримка, можливість почути проблеми інших, поділитися власним досвідом, розширити горизонти співпраці та започаткувати нові ідеї – усе це стало

важливою складовою конференції.

Особливо цінним було відчуття щирої й послідовної підтримки з боку німецьких колег, їхню зацікавленість у спільних проєктах і готовність до подальшої роботи. У складний для України час це має особливе значення. Це не лише слова солідарності, а реальні дії, які підтверджують віру в те, що Україна вистойть, збереже свій науковий і

творчий потенціал, а українська освіта й надалі розвиватиметься та інтегруватиметься в європейський освітній простір.

Дякуємо за надану підтримку в написанні матеріалу Марині ВЛАДИМИРОВІЙ, доценту факультету математики і інформатики.

ТРАДИЦІЇ

ПРОСВІТНИЦЬКИЙ ЗАХІД НА ПОШАНУ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ

23 грудня 2025 року за ініціативи Центру українських студій та краєзнавства імені академіка П. Т. Тронька і Центральної наукової бібліотеки спільно з Харківським відділенням Національної спілки краєзнавців України відбувся просвітницький захід на пошану Григорія Савича Сковороди.

Присутніх привітали директор Центру українських студій та краєзнавства імені академіка П. Т. Тронька Сергій Куделко, заступниця директора Центру українських студій та краєзнавства імені академіка П. Т. Тронька, голова Харківського відділення Національної спілки краєзнавців України Ольга Вовк і заступниця директора Центральної наукової бібліотеки Олена Бабічева.

У межах заходу почесна краєзнавиця України Анна Столярова виступила з доповіддю, в якій окреслила зв'язки

Григорія Сковороди з Харківщиною і Луганщиною, розповіла про традиції вивчення доробку та вшанування пам'яті видатного філософа крізь призму своєї сімейної історії. Доповідка акцентувала увагу на відзначенні 300-річного ювілею Григорія Сковороди (2022 року) у складних умовах російсько-української війни.

Також Анна Столярова подарувала до фондів Центральної наукової бібліотеки примірник ювілейної збірки наукових праць «Переяславські сквородинівські студії» з дарчим написом: «Хай думки вчених послужать студентам інструментом для розвитку розуму, щоб бути першорозумами України!».

СПОРТ

КУБОК РЕКТОРА ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА ЗІ СПОРТИВНИХ ТАНЦІВ: ПІДСУМКИ

21 грудня 2025 року у стінах Каразінського університету відбувся Кубок ректора Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна зі спортивних танців.

Захід став важливою подією для спортивної та культурної спільноти Харкова, продемонструвавши стійкість, єдність і незламність українського суспільства в умовах воєнного стану.

Привітати учасників та вручити нагороди й спортивні розряди завітали ректорка Тетяна Кагановська та директор Департаменту у справах сім'ї,

молоді та спорту Харківської міської ради Олександр Власенко.

За Кубок ректора змагалися спортсмени із семи областей України: Київської, Харківської, Полтавської, Рівненської, Дніпропетровської, Донецької та Сумської.

Це зробило турнір одним із найбільш представницьких спортивних заходів у Харкові з початку повномасштабного вторгнення росії.

Організаторами змагань виступили Департамент у справах сім'ї, молоді

та спорту Харківської міської ради, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, Харківська міська федерація спортивних танців та Школа бального танцю «Столиця».

Проведення Кубка ректора вкотре засвідчило, що навіть у складних умовах воєнного часу Каразінський університет залишається простором розвитку, підтримки молоді та збереження культурних і спортивних традицій України.

Фото: Kharkiv Sport City.

ВІДЛУННЯ СВЯТА

КОЛИ ДИТЯЧА ТВОРЧІСТЬ СИЛЬНІША ЗА ВІЙНУ: РІЗДВЯНА ВИСТАВКА НАДІЇ В КАРАЗІНСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Напередодні Різдва в Каразінському університеті, у прифронтовому Харкові, відбулася виставка дитячої творчості, яка перетворила університетський простір на справжній осередок тепла, світла й надії. У складних умовах воєнного часу вона об'єднала 96 робіт дітей та онуків співробітників університету віком від 6 до 14 років. Учасниками виставки стали представники 22 підрозділів закладу.

Переважає більшість експозицій була присвячена новорічно-різдвяній тематиці. У дитячих роботах оживали казкові гноми, тварини, святкові обереги та ангели – символи захисту, добра й світла. Особливо сильне емоційне враження справила робота «Ангел Харкова», яка стала символічним уособленням надії для міста, що щодня тримає удар.

Організатори свідомо відмовилися від визначення кращих робіт, адже кожна з них була унікальною й цінною. Усі учасники отримали смаколики як знак подяки за щирість, творчість і світло,

яким діти поділилися з дорослими. Символічним є й те, що порівняно з минулим роком кількість робіт зростає. Попри війну та страшні наслідки російської агресії, дитяча творчість і далі випромінює віру й надію – у перемогу світла над темрявою, добра над злом і в мирне майбутнє України.

Незважаючи на виклики воєнного часу та особливий статус прифронтового міста, первинна профспілкова організація Каразінського університету подбала і про святкове дозвілля дітей співробітників. Так, 27 грудня вони відвідали театралізоване циркове шоу, 3 січня – новорічну інтерактивну казку, а 7 січня – виставу «Лис Микита». На ці заходи було придбано 190 квитків, усі події проходили в безпечному просторі.

Загалом у святкових заходах взяли участь понад 180 дітей членів профспілки.

Профспілка університету.

ЕКСКЛЮЗИВНЕ ІНТЕРВ'Ю ДО ДНЯ НАРОДЖЕННЯ КАРАЗІНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

«ФІЛОСОФІЯ ТА БАНКІВСЬКА СПРАВА: ЯК АННА ЧХЕАЙЛО СТВОРЮЄ БРЕНД ННІ «КАРАЗІНСЬКИЙ БАНКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ»

Ще зі шкільної лави Анна Андріївна Чхеайло мріяла про викладацьку діяльність. Її завжди приваблювало спілкування з людьми, передача знань, можливість надихати. У дев'ятому класі сталося те, що можна назвати долею: дівчина дізналася, що у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна відкрили філософський факультет. Тоді Анна вирішила стати студенткою-філософом, не вагаючись жодної миті.

У 2003 році вона переступила поріг філософського факультету, а вже у 2008-му увійшла до 200-го випуску університету. Протягом навчання студіювання філософії стало не просто наукою, а способом мислити, бачити світ і розуміти людей. Після закінчення Анна залишилася у стінах Alma Mater, вступивши до аспірантури кафедри теоретичної та практичної філософії.

Саме на останньому курсі аспірантури її запросили викладати гуманітарні дисципліни в Харківському банківському інституті.

«Ще не захистивши дисертацію, я вже працювала викладачем, – згадує Анна Андріївна. – Потім мені запропонували посаду заступника декана, а з 2022 року я очолюю Каразінський Банківський Інститут».

Сьогодні вона – директорка ННІ «Каразінський Банківський Інститут», доцентка кафедри менеджменту, бізнесу та професійних комунікацій, кандидатка філософських наук.

Анна Чхеайло – приклад того, як філософія може стати фундаментом для практичної та стратегічної роботи в сучасній освіті. Вона доводить, що справжній лідер – це той, хто об'єднує команду, надихає студентів і вірить у розвиток свого інституту. У своєму інтерв'ю вона відкриває не лише сторінки власного професійного шляху, а й філософію сучасної освіти, банківської справи та управлінських рішень.

– Чи уявляли себе після закінчення

університету директоркою інституту?

– Ні, навіть близько не уявляла, – зізнається вона. – Я могла мріяти про адміністративну роботу, бо мені подобається працювати зі студентами, організувати процеси. Але стати директором ННІ «Каразінський банківський інститут» – це було щось надзвичайне. Опинитися на рівні своїх колишніх викладачів, брати участь у ректоратах, вчених радах – велика честь для будь-якого випускника.

– Чому саме банківська сфера? Це був свідомий вибір чи випадок?

– Це доля, – сміється Анна Андріївна. – Часто мене запитують: «Як кандидат філософських наук очолює банківський інститут?». І я відповідаю: філософ – це універсальна людина. Він може викладати, керувати, реалізовуватися в будь-якій сфері. Потім я отримала освіту з бізнес-

ЕКСКЛЮЗИВНЕ ІНТЕРВ'Ю ДО ДНЯ НАРОДЖЕННЯ КАРАЗІНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

адміністрування, і тепер поєдную філософію з економічними знаннями. Це гармонійне поєднання, яке допомагає бачити не лише цифри, а й людей за цими цифрами.

– Які риси допомогли вам побудувати кар'єру?

– Найважливіше – відповідальність, – каже вона. – За колектив, за студентів, за інститут. Щиро ціную наш колектив і завжди підтримую відкриті стосунки всередині нього. Мої професійні якості важливі, але ще більше – людяність. Розуміння того, що за цифрами, планами і стратегіями стоять люди, допомагає вирішувати будь-які складні ситуації.

– Які напрямки сьогодні є найперспективнішими у банківській освіті?

– Безумовно, фінансові технології та кібербезпека. Сьогодні важливо поєднувати банківську справу з ІТ, бо майбутнє банкінгу – у тих, хто здатен поєднати практичні знання з технологічними інструментами. Ми готуємо студентів, які зможуть реалізувати новаторські ідеї,

створювати інноваційні продукти і змінювати фінансовий сектор.

– Що тримає вас у роботі навіть у найскладніші часи?

– Моя дочка – головне паливо. Вона нагадує, для чого я роблю все, що роблю. А ще – колектив, студенти, університетська родина. Я хочу, щоб інститут жив і розвивався, щоб студенти здобували практичні знання тут, у Харкові, а не за кордоном. Любов до роботи, до студентів і колективу – це те, що дає сили рухатися вперед.

– Як ви бачите інститут через п'ять років?

– Я мрію про сучасний корпус на проспекті Перемоги, де живе справжнє студентське життя: лекції, лабораторії, практичні заняття, фінтех-лабораторія, віртуальний банк. Щоб інститут «дзвенів» як вулик, щоб студенти і викладачі відчували повноту життя, а ми створювали всі можливості для їхнього розвитку.

Юлія ЛІСОВСЬКА, ЛЖ-21.

ЕКСКЛЮЗИВНЕ ІНТЕРВ'Ю ДО ДНЯ НАРОДЖЕННЯ КАРАЗІНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ВІКТОРІЯ ІВАЩЕНКО, ДОСЛІДНИЦЯ УНІВЕРСИТЕТСЬКИХ МЕМУАРІВ: ІСТОРІЯ КАРАЗІНСЬКОГО КРІЗЬ ЧАСИ

Наш університет має багатолітню, складну й насичену подіями історію становлення та розвитку. Тут були сотні тисяч студентів, і кожен із них взяв із Каразінським участь в обміні знаннями, думками й досвідом.

Вікторія Іващенко – доцент кафедри історіографії, джерелознавства та археології, кандидат історичних наук. Вона допоможе нам прослідкувати, як змінювалися студентська й викладацька спільноти нашого університету впродовж його розвитку, яким раніше був студент та в якому напрямі університетська спільнота рухається сьогодні.

– **Що Каразінський університет значить у вашому житті?**

– Університет увійшов у моє життя в 1992 році, коли я вступила на історичний факультет, і відтоді лише зрідка траплялися періоди, коли моє професійне життя не було пов'язане з ним. Під час роботи над дисертацією мій науковий керівник професор С. І. Посохов запропонував мені тему, пов'язану з мемуарами, і це було невипадково. Тоді університет готувався до свого ювілею – 200-річчя: проводили багато заходів, готували

видання з історії університету, планували відкриття оновленого музею історії. Я брала участь у створенні нової експозиції як працівник музею, паралельно викладала на факультеті, а згодом протягом десяти років очолювала музей історії. Для мене університет – це цілий пласт мого життя, професійного та особистого: робота з відвідувачами, розмови, наші плани та проєкти, які втілювали разом із колективом до війни. Багато колег стали мені по-справжньому близькими людьми.

– **Чи помічали зміни в нашому університеті за той час, що ви з ним пов'язані?**

– Найпомітнішою стала, звісно, зміна формату: перехід з офлайну в онлайн. Це суттєво вплинуло на характер університетського життя. Одним із головних завдань університету завжди було передати свій дух і традиції, а зробити це онлайн – надзвичайно складно, якщо взагалі можливо. Раніше університет жив у шаленому ритмі: культурні події, спортивні змагання, науково-просвітницькі заходи – студентам справді було з чого обирати, і це допомагало знаходити друзів та однодумців.

Технологічний прогрес має свої переваги, але водночас породжує й певні виклики. Коли я працювала над дисертацією про дореволюційний університет, мене вражало, наскільки детально колишні студенти описували своє життя. Навчання тоді було не лише про лекції – хоча їхній зміст добре запам'ятовували, – а й про постійне читання наукової літератури. Сьогодні це радше виняток. Інтернет привчає до споживання коротких текстів, і навіть невеликі статті вже називають «лонгрідами». Це звучить кумедно, особливо якщо згадати, що для університету завжди були важливими ґрунтовні наукові монографії.

Пригадую історію з мемуарів про професора Дмитра Каченовського, який викладав міжнародне право. Одного разу він зайшов до книгарні, побачив нові видання й згадав це на лекції. Коли він повертався додому, усі книги вже були розкуплені його студентами. Сьогодні важко уявити таку ситуацію. Або Микола Костомаров, відомий історик, вихованець нашого університету.

ЕКСКЛЮЗИВНЕ ІНТЕРВ'Ю ДО ДНЯ НАРОДЖЕННЯ КАРАЗІНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Через бюрократичні труднощі він не зміг завершити курс і провів літо в самотньому навчанні: читав, вивчав французьку та латину. Наприкінці літа він уже читав Гюго в оригіналі. «Собор Паризької Богоматері» за одне літо – уявіть собі! Що дивує – це не був поодинокий випадок.

Змінилося також ставлення до викладачів. У мемуарах XIX століття університет постає як «храм науки». Студенти писали про викладачів із великою повагою, наголошували на їхньому впливі на власне життя. Нині, і це стосується не лише університетів, заклади освіти часто сприймають як місця, де «надають послуги». Відтак змінилася й роль викладача.

Проте, звичайно, не все змінюється на гірше. Якщо абстрагуватися від реалій війни й повернутися в доковідний час, то варто згадати про розвиток академічної мобільності. Коли я навчалася в 90-ті, навіть мріяти про обміни було складно – університети тільки починали налагоджувати міжнародні зв'язки. Поодинокі поїздки на конференції чи екскурсії вважали чимось особливим. Перед пандемією це вже стало звичним елементом студентського життя: подорожі, новий досвід, навчання за кордоном. Раніше навіть англійська була

проблемою для багатьох, тепер же дедалі більше студентів володіють кількома мовами – і в цьому сенсі стають ближчими до того самого Костомарова.

Тож, якщо придивитися уважніше, університетське життя змінюється по-різному: у чомусь втрачаємо, у чомусь зростаємо, і ці зміни варто бачити в усій їхній повноті.

– Зараз багатьом студентам важливо асоціювати себе з закладом вищої освіти, частиною якого вони є. Чи завжди студенти Харківського університету сприймали себе як таких?

– Тенденція асоціації себе зі своїм університетом багато в чому пов'язана з брендингом: заклади освіти свідомо працюють над цим, мають впізнану символіку, стиль, атрибутику. Але мені складно оцінити, наскільки сучасні студенти відчувають цю приналежність так само глибоко, як попередні покоління. Хоча, якщо чесно, мені здається, що це відчуття було завжди.

Я читала спогади про 1920–1930-ті роки, тоді університет ліквідовували й перейменовували, але навіть коли він формально не мав назву «університет», студенти писали: «Ці назви-замінники нікого не обманюють». Харків завжди був університетським містом, і ця

ідентичність дуже стійка. Тому я впевнена, що відчуття приналежності живе й тепер. Без нього важко уявити саме університетське життя.

Мені здається, як тільки зникне сприйняття себе як студента, університети як явище перестануть існувати. Іноді можна почути думку, що достатньо короткотермінових курсів, аби отримати фах. Але ж сутність університету – не лише в здобутті конкретних знань. Університет формує здатність навчатися, розуміти процеси, бачити не окремі дії, а ширші тенденції. Він допомагає поставити важливі запитання: куди рухається моя професія? Що маю зробити, щоб бути успішною чи успішним?

Це також і про софт-скіли: уміння спілкуватися, чути інших, критично мислити, шукати й аналізувати інформацію. Ми лише починаємо осмислювати появу штучного інтелекту. І якщо людина не вміє працювати з великими масивами даних, не розуміє принципів інформаційної гігієни, їй буде дедалі важче відрізнити правду від маніпуляцій. Саме тому університет як середовище не мени важлива частина освіти, ніж самі знання.

– Як би ви описали студентів сьогодення?

– Зробити це непросто, адже наші

ЕКСКЛЮЗИВНЕ ІНТЕРВ'Ю ДО ДНЯ НАРОДЖЕННЯ КАРАЗІНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

зустрічі зараз відбуваються лише онлайн. Раніше мені було значно легше це зробити: ми багато працювали зі студентами в музеї. Перед початком пандемії реалізували великий проєкт, присвячений образу студентства: там були і фотографії, і невеликі сценки, де ми намагалися передати, яким був університет і його студенти в різні часи: від перших його вихованців до початку XXI століття. Разом з особистими зустрічами на лекціях, семінарах, практиках, це давало відчуття аудиторії.

Тепер усе інакше. Багато хто не вмикає камеру, тому мені важко уявити, як студент поводить, що відчуває, навіть як він виглядає. В аудиторії студенти, звісно, активніше долучалися до обговорення: було видно їхні емоції, можна було одразу підтримати, підказати, скоригувати чиюсь відповідь. Зараз цей контакт частково втрачається. Минають покоління студентів, і я пам'ятаю хіба що кількох найактивніших, тоді як раніше впізнавала більшість. Особливо за тих часів, коли іспити були усними, коли формат сприяв особистій взаємодії.

Що ж до студентів сьогодні, то, безумовно, серед них є активні, працюючі, щиро зацікавлені наукою. Цікаво згадати, що це Костомаров свого часу виокремив чотири групи: перша – «синки багатих батьків», які жили без зайвих турбот і не надто

переймалися навчанням; друга – ті, хто сумлінно навчалися, але робили це лише задля майбутньої служби та кар'єри; третя – захоплені наукою студенти, які багато читали та регулярно відвідували лекції; четверта – ті, кому майже нічого не було цікаво, і вони просто «відсиджували» час. Можливо, сьогодні змінилося співвідношення цих груп, але, думаю, типи студентів залишилися такими самими.

– Як, на вашу думку, далі розвиватиметься наш університет і які зміни на нього чекають?

– Думаю, онлайн-формат частково залишиться з нами. Це підтверджує й світовий досвід – навчання дедалі частіше переходить у гібридну форму. Розуміємо, що повністю замінити аудиторну роботу неможливо, але водночас онлайн міцно увійшов у навчальну практику, тож настав час шукати нові формати та нові способи взаємодії.

Друга тенденція – це укрупнення закладів освіти. Це глобальний процес: заклади об'єднуються, формуючи великі освітні інституції. Нещодавно я натрапила на дослідження, де зазначалося, що ця тенденція поки що не дає очікуваних результатів. Вона справді збільшує масштаби, але не завжди веде до підвищення ефективності. Є поодинокі приклади, коли такі об'єднання стали продуманою реформою, але загалом ефект доволі суперечливий.

І третій виклик, який ми ще навіть не осмислили до кінця – це штучний інтелект. Ніхто поки не може достеменно передбачити, чи це тимчасове захоплення (такі думки існують, бо його розвиток і утримання дуже дорогі), чи довготривала трансформація. Питання в тому, наскільки він буде доступним, якою буде політика університетів щодо використання ШІ і як це вплине на процес навчання.

Усі ці зміни відбуватимуться на тлі глобалізації, нових технологій, міграції студентів, і разом формуватимуть нову освітню реальність. Ви поживете, побачите, напишете свої спогади, а хтось потім їх проаналізує. Тоді й перевіримо, наскільки точними були мої прогнози [усміхається].

– Що б ви хотіли сказати студентам Каразінського сьогодні?

– Хочу нагадати, що ваш голос має значення. Повертаємося до запитання: що таке університет? Адже це одна з найстійкіших установ, і не так багато інституцій можуть про себе так сказати. Університет не раз доводив свою здатність вистояти, саме тому різні голоси в його спільноті такі важливі.

Для університету завжди були ключовими автономія й колегальність. Часи змінювалися, але ці принципи зберігалися.

У музеї ми свого часу збирали усні спогади про університет другої половини XX – початку XXI століття. Щиро сподіваюся, що ця справа буде продовжена, щоб залишилися свідчення й сучасного покоління студентів. Тоді зможемо справді збагнути, яким є нинішній університет і ким є сучасний викладач. Бо мої спогади – лише одна версія, один погляд. А коли зберемо різні думки й подивимося на них у комплексі, то матимемо багатогранну картину.

Меланія РИБАЛКО.

КРАЩІ ВИПУСКНИКИ-2025

«КУЛЬТУРА КИТАЮ НАВЧИЛА МЕНЕ ВСЮДИ ШУКАТИ ПРИХОВАНУ ГАРМОНІЮ», – НАЙКРАЩА ВИПУСКНИЦЯ ФАКУЛЬТЕТУ ІНОЗЕМНИХ МОВ СОФІЯ САДОВА

Софія Садова – учасниця міжнародних та всеукраїнських конференцій, лауреатка Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт, відмінниця навчання. Минулий семестр став останнім на її шляху до завершення магістратури, тепер Софія працює викладачкою китайської мови в Інституті Конфуція Каразінського університету, а також перекладачкою в Центрі зв'язків з громадськістю. Окрім китайської та англійської, вона активно вивчає французьку й уже склала тестування на рівень С1. Поза університетом її життя також тісно пов'язане з мовами й культурами: «Мені подобається працювати з текстами, створювати освітній контент для учнів, ділитися знаннями з іншими та надихати на самовдосконалення. У вільний час обожною читати літературу відомих письменників мовами оригіналу, дізнаватися історію минулих епох. Люблю творчість, саморозвиток і все, що допомагає краще розуміти людей та світ», – говорить випускниця.

– Софіє, вітаю з успішним завершенням магістратури! Поділись, як пройшли для тебе ці 1,5 роки?

– Вони були дуже насиченими й водночас непростими як в аспекті навчання, так і в особистісному розвитку. Вступ на магістратуру був усвідомленим рішенням. Для мене була дуже відчутна різниця, коли я подавала документи на бакалаврат і абсолютно не розуміла, яким буде шлях довжиною в 4 роки, а от у магістратурі це було немов логічне завершення, більш глибоке переосмислення спеціальності, майбутнього працевлаштування, оточення тощо. Незважаючи на той факт, що навчання було онлайн, я надзвичайно вдячна кожному викладачеві, університету та зокрема

факультету іноземних мов, бо кожен доклав зусиль, аби ми, студенти, не відчували різниці в процесі отримання знань. На нашому факультеті було дуже багато практичних дисциплін, які формували необхідний бекграунд, як наприклад синхронний переклад, методика викладання мови, теорія міжкультурної комунікації, зарубіжна література, тобто комплексна освіта, яка необхідна для сучасного ринку праці України. Щодо особистих змін, я стала відповідальнішою, навчилася тайм-менеджменту, фокусуватися на багатозадачності, розподіляти час на пари, на роботу й на написання магістерської. Звичайно, опановуючи дисципліни, я стала впевненішою, вчилася не боятися перешкод і бути готовою починати знову. Магістратура навчила, що успіх – це не тільки про талант, а й про мільйони спроб і достатню наполегливість, аби досягати цілей. Це період інтенсивного навчання, самопошуку, професійного зростання та викликів. Було багато роботи, відповідальності та моментів, коли доводилося виходити із зони комфорту. Але саме за цей час я відчувала, що справді виросла як фахівчиня і як

людина.

– Як ти зацікавилася китайською мовою?

– Насправді під час вступу до університету я розглядала різні мови, оскільки кожна є неповторною та відкриває дивовижні світи. Пізніше усвідомила, що хотіла б спробувати саме ту, яка буде давати певний «челендж». Китайська є однією з найскладніших мов, що відкриває зовсім інший спосіб мислення. Вона здалася мені викликом через ієрогліфи, тональність, іншу логіку побудови мовлення. Із часом інтерес переріс у справжнє захоплення, адже з кожним новим словом відкривається глибший пласт культури та світогляду, і я сама для себе помітила, як по-справжньому захопилася китайською, а коли щось дійсно любиш, то не важливо, скільки часу та сил докладаєш, ти просто насолоджуєшся процесом та знаходиш час щодня для самовдосконалення.

– Що тебе найбільше вражає у китайській культурі?

КРАЩІ ВИПУСКНИКИ-2025

– Найбільше мене вражає поєднання старовинних традицій і сучасності. Китайська культура одна з найдавніших, за різними даними їй близько 5 тисяч років, тож можна лише уявити, скільки народ створив за цей час. Культура Піднебесної дуже глибока: повага до старших, культ освіти, символізм у дрібницях. Водночас це надзвичайно динамічне суспільство, яке швидко розвивається, не втрачаючи зв'язку з минулим. Мені дуже подобається, що акцент у їхньому світогляді робиться саме на взаєминах, у центрі стоїть не статус, а індивідуальність. До того ж, у китайців варто повчитися наполегливості, пріоритетам щодо цінності своєї власної мови, історії, культури, збереженні спадщини. Авжеж, не можу не згадати про уявлення про КНР як про високотехнологічну планету. Китай вражає своєю сучасністю: швидким розвитком, технологіями, урбаністикою, здатністю адаптуватися до глобального світу, не втрачаючи власної ідентичності. Разом із тим стародавні храми можуть стояти поруч із хмарочосами, а традиційні цінності співіснувати з ультрасучасним стилем життя. Також дуже захоплює символічність культури: у мові, природі, мистецтві, навіть у повсякденних жестах майже завжди є глибший зміст. Китайська культура вчить дивитися на світ не поверхнево, а шукати сенси, зв'язки й приховану гармонію. Коли вивчаєш мову, одразу повністю усвідомлюєш ці незначні деталі, тож, користуючись нагодою, усіх закликаю спробувати вивчити китайську.

– Які викладачі мали найбільший вплив на твоє професійне зростання?

– Ті, які не просто давали знання, а вчили мислити, аналізувати та не боятися складних тем. Їхня вимогливість, підтримка й віра в студентів мотивували працювати більше та глибше. Надзвичайно подобалися викладачі, які щиро ділилися власним досвідом і навіть помилками, що вони їх допускали на початку практичної діяльності.

– Яки ти зараз могла повернутися на перший курс, що б ти собі сказала?

– Яке цікаве питання, уявляю себе в машині часу. Повернувшись у минуле, гадаю, сказала б собі не боятися помилок і не сумніватися у власних силах. Навчання – це процес, і не потрібно вимагати від себе ідеальності з першого дня. Важливо бути наполегливою й отримувати задоволення від шляху. Звісно додала б, що варто довіряти відчуттям і долі, вони не підведуть. І наостанок, пошук мотивації – це часом хибний шлях, і варто дотримуватися дисципліни, аби досягти власних цілей.

– Які твої найкращі спогади з Каразінським університетом?

– Найкращі спогади пов'язані з людьми: викладачами, які в цей непростий час робили все можливе та неможливе для нашого навчання, одногрупниками, спільними проектами, підготовкою тез на конференції, хвилювання перед іспитами, першим працевлаштуванням і моментами підтримки. Саме ця атмосфера спільності й інтелектуального розвитку робить університет особливим. Гадаю найбільш неймовірною подією був урочистий випуск магістрів, який підсумував цей тривалий шлях. Хочу подякувати всім, хто створив це особливе свято, що однозначно заслуговує на окреме місце в скарбниці спогадів.

– Які поради для досягнення високого рівня навчання ти б могла дати студентам свого факультету?

– Шановні студенти, перед вами блискуче майбутнє та численні можливості, однак саме від невеличких кроків щодня залежить ваш успіх. Головна порада – це максимально користуватися періодом студентства, коли є енергія, насага та час пізнавати світ і себе. Дуже важливо навчитися аналізувати власний досвід, особисті прагнення, бути системними та не обмежуватися лише програмою. Можливо звучатиме просто, але я схилиюся до думки, що наші знання сьогодні – це квиток у щасливе майбутнє. Одна з найцінніших філологічних порад – це щоденна практика мови, адже саме невпинна праця над удосконаленням словникового запасу, побудови речень і використання складних структур, робить із студента висококваліфікованого фахівця. До того ж, у вільний від університету час, корисно цікавитися саме культурою країн, мову якої вивчаєте, читати літературу в оригіналі, слухати, намагатися зробити більше, ніж вимагають пари. І найголовніше – вірити в себе та не здаватися. Кожен із вас обрав неймовірну подорож у далекі світи іноземних мов.

Меланія РИБАЛКО.

КРАЩІ ВИПУСКНИКИ-2025

ЩОДЕННИК ЧАСІВ ВІЙНИ: ДОСВІД НАВЧАННЯ НА МАГІСТРАТУРІ ВИПУСКНИЦІ ФІЛОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ АННИ ВАКУЛИЧ

Магістратура для неї стала простором глибокого осмислення слова, науки й відповідальності у непрості часи. Яскрава випускниця філологічного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна Анна Вакулич – відмінниця, активна учасниця міжнародних і всеукраїнських наукових конференцій, ініціативна студентка та авторка текстів, що фіксують досвід покоління під час війни. Завдяки своїй наполегливій праці, великій любові до фаху та старанним зусиллям, Анна увійшла до списку найкращих випускників Каразінського університету.

– Вітаю вас з успішним завершенням магістратури! Чому ви обрали філологічний факультет?

– Зізнаюся, до останнього дня одинадцятого класу я не знала, яку професію обрати і в якій сфері зможу реалізувати себе. Тоді я вирішила скористатися простим, але для мене дієвим способом: виписала на аркуші усі свої сильні сторони й замислилася над тим, що приносить мені справжнє задоволення. Проаналізувавши все написане, обрала шлях, пов'язаний зі словом. До душі мені припав філологічний факультет Каразінського університету.

– Чи виправдав він ваші очікування?

– Так, цілком. Філологічний факультет дав чимало: не лише ґрунтовні знання, а й уміння мислити критично, працювати з текстом на глибшому рівні та не боятися складних тем. Тут я навчилася бачити слово як живу відповідальність – перед читачем, часом і собою.

– Що для вас було найцікавішим під час навчання?

КРАЩІ ВИПУСКНИКИ-2025

– Під час навчання на бакалавраті найцікавішим для мене, мабуть, було розібратися з матеріалом, у якому спершу я почувалася повним профаном. Ще до вступу я більше любила писати тексти, розбиратися в походженні слів і розуміти, як будується речення, ніж – боже збав – читати художні тексти та глибоко аналізувати їх. Саме тому отримати високий бал на семінарі з літератури після багатогодинної підготовки було для мене справжнім щастям. На магістратурі мене захоплювала будь-яка творча активність, що супроводжувалася обговореннями. Після більш ніж п'яти років дистанційного навчання починаеш особливо цінувати моменти, коли можна просто поспілкуватися з цікавими й талановитими людьми на важливі для тебе теми.

– Ви брали участь у багатьох конференціях. Що вони дали вам як студентці й майбутній фахівчині?

– По-перше, участь у наукових конференціях допомогла мені стати впевненішою як дослідниці та отримати практичний досвід написання наукових робіт, що стало вагомим плюсом під час підготовки курсових і дипломних робіт. По-друге, конференції дали можливість поділитися результатами кропіткої праці, яка мене дійсно захоплювала, а також надихнутися дослідженнями інших студентів, почути цікаві думки й оригінальні ідеї. І, по-третє, для мене як студентки конференції мали ще й цілком практичну винагороду – додаткові бали. Буду чесною: куди ж без цього.

– З якими труднощами під час навчання довелось стикатися найчастіше?

– Якщо під час бакалаврату труднощі здебільшого були пов'язані із засвоєнням навчального матеріалу (потребою виконувати непрості письмові завдання, багато читати різноманітної літератури тощо), то на магістратурі складнощі набули, так би мовити, екзистенційного характеру. Лекції та практичні заняття проходили досить легко й творчо, проте почали напосідати думки на кшталт: «Чи правильний шлях я обрала?», «Чи не занадто я переймаюся?» або «Що я робитиму після завершення навчання?». Думаю, це пов'язано з нестачею неформального спілкування з однолітками, що є однією з непрямих сторін дистанційного навчання.

– Яким своїм досягненням за період навчання в магістратурі ви пишаєтесь найбільше?

– Мабуть, найбільше я пишаюся тим, що мала змогу долучитися до ініціативи зі створення збірника студентських есеїв «Щоденник часів війни». Адже твір, який я написала для цього видання, міг так і пролежати ще невідомо скільки часу у шухляді. Натомість сьогодні надрукований примірник зі моїм текстом стоїть на моїй полиці. Тож я щиро вдячна всім причетним до реалізації цієї ідеї, а особливо – Софії Григорівні Бутко як її ініціаторці.

– Яку пораду ви могли б дати студентам, які планують вступати на філологічний факультет?

– Насамперед, порадила б максимально – наскільки це реально для майбутніх вступників – довіряти власним відчуттям. Якщо ви непевні у своїх силах або сумніваєтеся, чи буде вам тут цікаво й корисно навчатися, але серце кличе вас у стіни філологічного факультету, – варто спробувати. Тут є можливість розвиватися як дослідник чи дослідниця мови та історії літератури, спробувати себе в ролі літератора, оратора або вчителя. І друга, але не менш важлива порада для майбутніх філфаківців: не викидайте й не губіть конспекти з профільних дисциплін, особливо із синтаксису.

– Які плани маєте після завершення університету? В якому напрямку хочете розвиватися далі?

– Під час навчання я мала змогу спробувати себе в різних ролях: і повчителювати, і займатися дослідженнями, і редагувати тексти. Найближчим для себе наразі бачу саме останній напрям, тож цілком імовірно планую розвиватися у сфері редагування та роботи з текстами. Символічно, що шкільна нелюбов до читання з часом переросла в бажання створювати книги й працювати зі словом професійно. Водночас я залишаюся відкритою до нових можливостей і цікавих пропозицій, адже вірю, що розвиток часто починається з несподіваних кроків.

Анастасія ОДИНЕЦЬ.

КРАЩІ ВИПУСКНИКИ-2025

«БЕЗ ІНІЦІАТИВНОСТІ ТА САМООСВІТИ НЕ ДОСЯГНЕШ ВЕРШИН», – НАЙКРАЩА ВИПУСКНИЦЯ ННІ «УКРАЇНСЬКА ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ» КАТЕРИНА ТОРКУТ

Продовжуємо знайомити читачів газети з найкращими випускниками-магістрами Каразінського університету. Катерина Торкут – відмінниця навчання, активна учасниця багатьох важливих ініціатив навчального, наукового та громадянського характеру в навчально-науковому інституті «Українська інженерно-педагогічна академія», учасниця програм академічної активності та міжнародних проєктів.

– Вітаю із завершенням магістратури!

– Дякую, для мене ці 1,5 роки справді пройшли насичено та залишили по собі дуже гарні спогади.

– Як ти зацікавилася своєю спеціальністю?

– Я навчалась на «Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)» і дуже довго не знала, ким хочу бути, адже завжди чула, що треба вступати до медичного, бо в родині ж має бути лікар... Але я людина творча, тому ця ідея мені не дуже мені подобалась. До того ж, я захоплююсь косплеєм і тематика створення одягу дуже мене цікавила ще з 10 класу. Я вступила до академії, успішно закінчила бакалавріат, а рішення вступати до магістратури прийняла з двох причин. Перша – це люди, адже викладацький склад настільки комфортний, що хотілося попрацювати з ними ще хоч трошки. Друга – це можливість отримати диплом Каразінського університету.

– Ти неодноразово брала участь у програмах академічної мобільності. Який досвід ти від них отримала?

– Моєю першою мобільністю була поїздка до неймовірного міста Луцьк. Ми відвідали ЛНТУ, побачили, як

навчаються там і що таке справжнє студентське життя без дистанційки, познайомилися з викладачами цього університету, а також познайомились з нашими власними викладачами, яких, на жаль, бачили тільки через камери. Ми відвідали головні пам'ятки міста, їздили в етнопарк, де побачили вишиванки ручної роботи, а також ткальні станки, на яких для цих вишиванок створювали тканину. Також

ми відвідали підприємство Edelvika, на мали змогу побачити цілісний процес від створення тканини й до самого пошиття і продажу вишиванок. Друга моя поїздка була до міста Бурос у Швеції. Цей досвід – неповторний, адже система освіти закордоном зовсім інша, студенти бачать все обладнання наживо, та працюють на ньому, відтворюючи свої проєкти. Ткальні станки, в'язальні, різноманітне

КРАЩІ ВИПУСКНИКИ-2025

ивейне обладнання, лабораторії з усім, що може тільки знадобитися — мене досі дивує, як можливо було це все розмістити в одному корпусі. Ми багато спілкувались як з представниками університету Бурсу, так і з представниками з Бангладешу, відвідали підприємство, де сортується одяг для переробки. Також у вільний від тренінгів день ми поїхали до іншого міста, де змогли поплавати в морі. В дуже холодному, але все ж таки в морі. Ми були там не так довго, але за час перебування пішки обійшли все місто та побачили мабуть усі пам'ятки. Ми використовували цей час максимально ефективно, аби отримати з поїздки якнайбільше емоцій. Це справді неймовірно! Безцінний досвід і такі важливі знайомства. Я б ніколи в житті не подумала, що матиму цю можливість. Досі не віриться, що це справді сталося зі мною. Я дуже вдячна, що мала змогу взяти участь у проєкті, що пізніше став частиною дослідження для написання моєї магістерської, в якій я висвітлювала актуальність нашої роботи з боку екології, а на тренінгах у Швеції цьому питанню було приділено дуже багато часу.

– Які викладачі мали найбільший вплив на твоє професійне зростання?

– Найбільший вплив на мене був з боку моєї наукової керівниці Нікуліної Анастасії Володимирівни. Вона завжди мене підтримувала, допомагала впоратися з проблемами, направляла написання моїх наукових робіт та просто була наставником, за що я дуже вдячна. Також Літвин Олег Олегович, завдяки якому я мала можливість взяти участь у мобільності. До нього можна було звернутись з будь-яким питанням і мати впевненість, що його буде точно вирішено. Окремо ще хочу сказати, що мандрувати з Олегом Олеговичем було дуже весело! Це людина з цікавими поглядами на життя, і спілкування з ним заряджає не аби якою мотивацією.

– А яким було твоє життя поза межами університету?

– Я б'юти майстер, а саме бровіст. Я захоплююся цією сферою та динамікою

її розвитку, і навіть об'єднала її із професією, написавши роботу про одяг для майстрів сфери краси...хто знає, можливо, колись я відкрию свій бренд одягу для майстрів [усміхається]. Як хобі, у мене так і залишився косплей, тож я продовжую розвиватися в пошитті костюмів улюблених персонажів.

– Якби ти зараз могла повернутися на перший курс, що б ти собі сказала?

– Я б сказала «Не відкладай завдання на останній тиждень!», але б усе одно себе не послухала.

– Які твої найкращі спогади з Каразінським університетом?

– Це подорожі та викладачі, а також безсонні ночі під час сесії та радість, коли бачиш себе в списках на стипендію.

– Які поради по високому рівню навчання ти б могла дати студентам свого факультету?

– Моя особиста порада — це не лінуватися та брати участь у наукових конференціях. Писати роботи справді цікаво, бо ти дізнаєшся багато нового для себе, досліджуєш і розвиваєшся. Самоосвіта — це дуже важливо, адже без власної ініціативи наврядчи вийде досягнути вершин.

Меланія РИБАЛКО.

КРАЩІ ВИПУСКНИКИ-2025

«ЩИРЕ ЗАЦІКАВЛЕННЯ ІСТОРІЄЮ МОТИВУВАЛО МЕНЕ ЯК ПІД ЧАС ВСТУПУ, ТАК І В УСЬОМУ НАВЧАННІ»: МАГІСТЕРСЬКИЙ ШЛЯХ ОЛЕКСАНДРИ ВОРОБІЙОВОЇ

Магістратура – це значно більше, ніж ще один диплом у портфоліо. Це час, коли сухі дати й теорії поступово перетворюються на особистий досвід, а навчання виходить за межі аудиторій, стаючи простором для професійного зростання, самопізнання й сміливих рішень. Саме в цей період студенти глибше занурюються у свою галузь, долучаються до наукових проєктів і конференцій та починають вибудовувати власний шлях у професійному світі. Олександра Воробійова – одна з найкращих випускниць магістратури історичного факультету Каразінського університету, відмінниця навчання, учасниця численних міжнародних і всеукраїнських науково-практичних та науково-технічних конференцій, авторка тез доповідей, а нині – лекторка Музею історії Музейного комплексу університету. Ми поговорили з Олександрою про її студентські роки, професійні здобутки та плани на майбутнє.

– Що стало вирішальним у вашому виборі історичного факультету?

– Вступ на історичний факультет був моєю метою ще з сьомого класу, коли я зрозуміла, що саме історія з усіх моїх захоплень цікавить мене найбільше, а також отримала підтримку своєї вчительки історії. Мені завжди хотілося дізнатися більше про минуле, зокрема не про загальновідомі особистостей зі сторінок підручників, а про життя звичайних людей. Усвідомлювала, що для цього мені необхідні спеціальні знання та навички, особливо якщо прагну працювати з першоджерелами. Саме тому історичний факультет видався мені перспективним місцем для їх здобуття. Тож щире зацікавлення історією мотивувало мене як під час вступу, так і протягом усього періоду навчання на історичному факультеті.

– Які знання або навички, здобуті в університеті, вважаєте найбільш корисними?

– Найбільш корисними вважаю навички публічного виступу, комунікації з людьми та вміння вирішувати проблеми в команді. Безперечно, важливими є

також розвиток критичного мислення, уміння працювати з історичними джерелами й науковою літературою, а також навички наукової роботи. Проте саме університетський досвід став ключовим у подоланні страхів, пов'язаних із публічними виступами та спілкуванням із малознайомими людьми.

КРАЩІ ВИПУСКНИКИ-2025

Добре пам'ятаю свої перші виступи на семінарах, коли від хвилювання було важко зв'язати кілька речень, а також перший груповий проєкт, під час якого частина групи ледь не переплутала порядок виступів на презентації, через що всі дуже перенервували. Водночас саме завдяки цьому досвіду та підказкам викладачів поступово формувалася впевненість у власних силах і розвивалося вміння знаходити компроміси в складних ситуаціях.

– Як участь у наукових заходах і конференціях вплинула на ваше професійне зростання?

– Участь у наукових конференціях і виступи на засіданнях наукових гуртків допомогли мені відчувати більшу впевненість у собі та усвідомити значення наукової спільноти. Лекції й семінари не здатні повною мірою передати ті відчуття, які виникають під час безпосередньої дискусії з науковцями, що глибоко досліджують схожі проблемні питання. Окрім цього, сам процес написання наукових текстів і підготовки виступів чітко демонструє сильні та слабкі сторони дослідника, дає змогу їх усвідомити та цілеспрямовано працювати над власним професійним зростанням.

– Чим для вас стала робота в музеї історії університету – навчальним досвідом чи професійним стартом?

– Професійним стартом, безперечно.

Це зовсім не означає, що я не здобуваю нових знань і навичок під час роботи в музеї історії університету. Навпаки навчатися потрібно постійно, багато та різносторонньо, і в цьому мені допомагають мої більші досвідчені колеги. Проте я вже сприймаю роботу в музеї як частину свого професійного шляху, адже бачу можливості для розвитку в музейній справі й прагну продовжувати працювати в цій галузі.

– Який етап або проєкт у студентські роки був для вас найбільш значущим?

– Дипломна робота. Над темою про повсякденне життя мешканців Харкова кінця XIX – початку XX століття я працювала протягом усіх п'яти з половиною років навчання. Формулювання теми трохи змінювалися, контексти були різні, але суть залишалася незмінною, і часом це була єдина постійна річ у моєму житті. Особливого значення дослідження набуло після початку повномасштабного вторгнення: руйнування історичної спадщини Харкова через обстріли мотивувало мене глибше зануритися в роботу. Реалізація цього проєкту була моєю найбільшою амбітною метою під час навчання. Я щиро вдячна факультету, кафедрі та науковому керівнику за підтримку на цьому шляху.

– З якими труднощами під час навчання стикалися найчастіше?

– Мій вступ до університету припав на розпал пандемії COVID-19 у 2020 році, а повномасштабне вторгнення почалося, коли я була на другому курсі. Дистанційне навчання, попри гнучкість та інші переваги, накладало значне навантаження та створювало відчуття ізоляваності від університетського середовища. У Харкові часом було дуже складно абстрагуватися від зовнішніх обставин і зосередитися на навчанні, особливо під час відключень світла та зв'язку. Такі моменти, як п'ять пар поспіль після безсонних ночей під атаками на місто, надовго закарбувалися в моїй пам'яті. Проте всі труднощі були тимчасовими, а пройдений шлях в університеті вартий того.

– Які цілі ставите перед собою після завершення навчання в університеті?

– На цьому етапі більшість моїх професійних цілей пов'язані з роботою в музеї історії університету, оскільки це відкриває для мене багато можливостей для розвитку. Я хотіла б продовжувати досліджувати історію Харкова, адже це зацікавлення, яке супроводжує мене багато років, залишається незмінним. Після тривалого навчання ставити інші цілі складно, проте маю щире бажання дізнатися більше про життя поза університетськими стінами та впевнена, що навички, які я здобула тут, обов'язково стануть у пригоді.

Анастасія ОДИНЕЦЬ.

КРАЩІ ВИПУСКНИКИ-2025

НАЙКРАЩА ВИПУСКНИЦЯ ФАКУЛЬТЕТУ ГЕОЛОГІЇ, ГЕОГРАФІЇ, РЕКРЕАЦІЇ І ТУРИЗМУ СОФІЯ ІВАНЕНКО – ПРО ГІС, ДОВКІЛЛЯ І ВІДБУДОВУ РЕГІОНІВ

Магістратура для неї стала не просто черговим етапом навчання, а часом великої науки, практики й усвідомленого професійного вибору. Саме тут теорія перетворювалася на експедиції, аудиторії – на простір для ідей, а університет – на середовище, що формує майбутніх фахівців. Яскрава випускниця факультету геології, географії, рекреації і туризму Софія Іваненко – відмінниця навчання, активна учасниця міжнародних і всеукраїнських наукових конференцій, ініціаторка студентських і громадських проєктів. Її студентський шлях поєднав у собі наукові дослідження, високогірні експедиції, роботу з геоінформаційними системами та активну громадську діяльність.

– Чому обрали саме цей факультет і напрям навчання?

– Насправді це був той випадок, коли не я обрала фах, а він – мене. Спершу планувала розвиватися у творчому напрямі. Ще зі школи мене надихали подорожі рідним краєм і робота з контурними картами. Саме тому свій шлях я розпочала з освітньої програми «Географія рекреації і туризму», адже прагнула поєднати дослідження природи з візуалізацією. Та, як-то кажуть, апетит приходить під час їжі: побачивши технічні можливості факультету, я серйозно захопилася геоінформаційними системами (ГІС). Саме тому в магістратурі свідомо змінила напрям і обрала програму «Географія», щоб глибше опанувати сучасні технології просторового аналізу та проєктування. Зараз розумію, що та перша «випадковість» стала одним із найкращих рішень у моєму житті. Тут я знайшла ідеальний баланс,

КРАЩІ ВИПУСКНИКИ-2025

адже можу поєднувати творчий підхід із картографією та науковими проєктами.

– Яким для вас був період навчання в магістратурі?

– Магістратура стала для мене часом «великої науки», адже ми мали змогу переймати досвід навіть у професорів з університетів Берліна та Великої Британії. Проте справжнім серцем навчання була наша високогірна експедиція в Карпати. Уявіть собі: ми підкорювали Говерлу, Піп Іван та ще низку вершин не просто з рюкзаками, а з професійним GNSS-обладнанням і цифровими щоденниками. Це була географія в дії: ми в реальному часі фіксували зміни ландшафтів і створювали віртуальні тури там, де інші лише роблять селфі. Цей досвід став ідеальним тест-драйвом професії та переконливо довів, що сучасна географія – це захопливо, практично й перспективно.

– Що з університетського навчального процесу дало найбільше для професійного розвитку?

– Безперечно, теоретична база стала міцним фундаментом, однак справжній професійний розвиток для мене забезпечила саме практична частина та міжрегіональні дослідження. Ключовим етапом стало безпосереднє занурення в реальні професійні кейси: від високогірних експедицій до аналізу впливу воєнних дій на ландшафти за допомогою супутникових знімків. Саме тоді я навчилася перетворювати теорію на дієві інструменти та зрозуміла, як ГІС-технології допомагають вирішувати нагальні екологічні й просторові проблеми.

– У яких видах університетської або студентської діяльності найбільше реалізували себе?

– Найбільше я реалізувала себе на перетині науки та громадської

активності, зокрема як учасниця молодіжної громадської організації «Українська спілка молодих географів». Для мене це стало виходом за межі аудиторії: я не просто відвідувала заходи, а виступала організаторкою Всеукраїнського конгресу та інших ініціатив, що популяризують географію як сучасну й драйвову науку. Паралельно я розкрилася як дослідниця, презентуючи наші університет на наукових конференціях і публікуючи результати проєктів навіть на ресурсах Королівського географічного товариства. Цей досвід навчив мене, що студентське життя – це не лише конспекти, а й реальна можливість формувати професійну спільноту ще під час навчання. Наш факультет завжди відкритий до студентських ініціатив і підтримує втілення навіть найсміливіших ідей.

– Які труднощі були під час навчання та як ви їх долали?

– Найбільшим викликом для мене став час, адже хотілося встигнути все: поєднати навчання, роботу, власні дослідження та громадську активність. Такий інтенсивний ритм навчив мене чітко планувати свій день і розставляти пріоритети. Водночас справжньою опорою в подоланні будь-яких труднощів завжди були люди. Факультет подарував мені не просто одногрупників, а справжніх однодумців, багато з яких стали моїми близькими друзями, з якими я йду по життю й досі. Зрозуміла, що оточення формує нас так само сильно, як і знання. Тож, вступивши сюди, я знайшла свою “geo-family”, яка надихає мене рухатися вперед і не зупинятися.

– Якими своїми досягненнями за час навчання в університеті найбільше пишаєтесь?

– Найбільшим здобутком для мене назавжди залишаться люди, адже саме в університеті я відчула щире підтримку наставників і знайшла

справжню спільноту друзів.

Серед особистих досягнень особливо пишаюся участю в експедиції Чорногірським гірським масивом: наша команда успішно підкорила всі шість українських двотисячників, поєднавши серйозний фізичний виклик із проведенням наукового дослідження.

У громадському житті моєю гордістю є активна діяльність в Українській спілці молодих географів – організації конгресу, міжконгресся та наукових шкіл, які об'єднали молодь з усієї країни. Саме цей досвід навчив мене не боятися відповідальності, братися за масштабні завдання та показав, які широкі можливості відкриває наш факультет для тих, хто прагне діяти.

– Які плани та цілі ставите перед собою після завершення навчання?

– Моя глобальна мета залишається незмінною – продовжувати досліджувати цей світ, адже географія не має кордонів. Водночас наразі я прагну сфокусувати свої знання та енергію на найважливішому – відновленні території нашої держави. Планую застосовувати здобуті навички з геоінформаційного аналізу та моніторингу доквілля в реальних проєктах з відбудови постраждалих регіонів. Переконана, що саме географи відіграватимуть ключову роль у плануванні сталого розвитку повоєнної України, і я готова бути частиною цього процесу. Університет дав мені чітке розуміння того, як перетворювати наукові дані на практичні рішення для суспільства. Саме тому я з упевненістю дивлюся в майбутнє, адже маю надійний фундамент для професійної реалізації. Вірю, що попереду багато роботи, і саме вона надає глибокого змісту обраній мною професії.

Анастасія ОДИНЕЦЬ.

КРАЩІ ВИПУСКНИКИ-2025

«ФІЗИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ НАВЧИВ НЕ БОЯТИСЯ СКЛАДНИХ ЗАДАЧ»: ЄВГЕНІЯ КУЛІШОВА – ПРО НАВЧАННЯ, МОЖЛИВОСТІ ТА ОСОБИСТИЙ РОЗВИТОК

Євгенія Кулішова – найкраща випускниця фізичного факультету, відмінниця навчання та активна учасниця факультетських і наукових ініціатив. У розмові вона поділилася своїм шляхом у фізиці, досвідом студентської активності, участю в міжнародній літній школі Tes-Нер у Словаччині, а також розповіла, як навчання вплинуло на її світогляд і плани на майбутнє.

– Звідки почався твій інтерес до фізики і чому ти обрала саме фізичний факультет?

– Мій шлях у фізиці розпочався ще у 7 класі. Тоді директорка школи організувала для нашого класу подорож на знайомство з фізичним факультетом. Саме там я вперше побачила Бориса Михайловича Валійова – людину, яка вміла захоплювати фізикою незалежно від віку слухачів. Його подача була настільки живою та переконливою, що в мене з'явилося чітке бажання стати частиною наукового середовища. Згодом я вступила на фізичний факультет і жодного разу не пошкодувала про свій вибір – саме тут я знайшла однодумців і відчула, що це моє місце.

– У яких ініціативах факультету тобі було найцікавіше брати участь?

– Найбільше мені запам'яталися День фізика та Дні відкритих дверей. День фізика – це символ єдності фізичної спільноти, коли разом збираються студенти, викладачі та випускники різних років. Це подія, де поєднуються багаторічні традиції факультету й нові ідеї. День відкритих дверей – інший, але не менш важливий формат. Це можливість показати фізику як живу, захопливу науку, пояснити абітурієнтам, чим насправді займаються фізики і які перспективи відкриває ця освіта. Мені завжди було важливо ділитися тим, що надихає.

– Чи складно було поєднувати відмінне навчання з активною діяльністю?

– Навчання на фізичному факультеті справді потребує значних зусиль і часу. Але студентська активність не заважала, а навпаки – допомагала уникати вигорання. Студентське самоврядування – це середовище мотивованих людей, які прагнуть розвитку й самореалізації. Саме це ком'юніті давало підтримку, натхнення та відчуття спільної мети.

– Розкажи про досвід участі в літній школі Tes-Нер у Словаччині.

– Фізичний факультет відкриває багато можливостей – міжнародні обміни, літні школи, якісні бази практики. З особистих причин за час навчання я змогла взяти участь лише в літній школі Tes-Нер у Словаччині, але цей досвід був надзвичайно цінним. Це був насичений тиждень у горах зі змістовними лекціями та живим спілкуванням із науковцями різного віку й досвіду. Особливо запам'яталася атмосфера відкритого діалогу та можливість ближче познайомитися з актуальними науковими проєктами.

– Як навчання на фізичному факультеті вплинуло на тебе як на людину?

– Фізичний факультет навчив мене системно мислити, не боятися складних завдань і шукати власні підходи до їх розв'язання. Він сформував розуміння, що за наявності бажання й наполегливості можна досягти дуже багато. Також мене приємно здивувала різноманітність студентського середовища. Серед фізиків є люди, які займаються історичними реконструкціями, фаєр-шоу, музикою, мають власні рок-гурти. Це показало, що наука й творчість

можуть гармонійно поєднуватися та взаємно збагачувати одна одну.

– Яку пораду ти дала б студентам, які лише починають навчання на фізичному факультеті?

– Користуйтеся всіма можливостями й не відкладайте їх на потім. Лекції, зимові та літні школи, відрядження, студентські ініціативи – усе це формує досвід, який складно отримати пізніше. Активно долучайтеся до студентського життя, не бійтеся ставити запитання й звертатися по допомогу.

– Які твої плани після завершення магістратури?

– Я планую вступати до аспірантури та продовжувати наукову діяльність. Навіть у складні часи вірю, що наука в Україні потребує людей, готових працювати на майбутнє й брати відповідальність за зміни.

Анастасія ОДИНЕЦЬ.

«МИР, РОЗВИТОК І СТАБІЛЬНІСТЬ – САМЕ З ЦИХ СЛІВ Я Б РОЗПОЧАВ НОВУ СТОРІНКУ 2026 РОКУ»: ЛАУРЕАТ СТИПЕНДІЇ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ДЛЯ МОЛОДИХ УЧЕНИХ ЯРОСЛАВ ГРЕЧКО ПРО ТЕ, ЯК ФОРМУВАТИ МАЙБУТНЄ ЯДЕРНОЇ НАУКИ В УКРАЇНІ

Шлях у науку рідко буває прямим і запланованим від самого дитинства. Часто він починається з випадкового вибору, правильної поради або зустрічі з людьми, які надихають і відкривають нові горизонти. Саме так наука увійшла в життя Ярослава Гречка – старшого наукового співробітника навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет» Каразінського університету, заступника завідувача кафедри прикладної фізики та фізики плазми.

У цій розмові він ділиться власним шляхом до науки, розповідає про сучасні дослідження у сфері фізики плазми, пояснює, чому Харків став центром ядерної освіти України, і розмірковує про виклики, з якими

сьогодні стикається освіта та наукова спільнота. Це інтерв'ю – не лише про фізику й технології майбутнього, а й про цінності, без яких неможливий розвиток науки й суспільства: мир, розвиток і стабільність.

– Як ви прийшли до науки й до тієї сфери, якою займаєтеся зараз?

– Якщо бути чесним, з дитинства я не мріяв бути науковцем. Як і більшість дітей, фантазував про інші професії: я уявляв кар'єру поліцейського або бізнесмена, не замислюючись про науку як про можливий життєвий шлях. Після закінчення школи з відзнакою постало важливе питання: куди вступати. Тоді за порадою родини, зокрема дядька, який

навчався в Каразінському університеті, я обрав фізико-технічний факультет. Це рішення було радше прагматичним: фізтех дає дуже сильну базову вищу освіту з фізики й математики, а якісна освіта – це фундамент для будь-якого подальшого розвитку. Вступив без чіткого уявлення, ким стану, але з бажанням навчитися. І жодного разу про це не пошкодував. Це були надзвичайно цінні роки. Я безмежно вдячний викладачам за високий рівень підготовки, який здобув, адже саме він згодом і привів мене в науку.

– Коли саме почалася ваша наукова діяльність?

НАУКА В КАРАЗІНСЬКОМУ

– Поворотним моментом став третій курс, коли відбувався розподіл студентів за кафедрами. Я обрав кафедру фізичних технологій (нині – кафедра матеріалів реакторобудування та фізичних технологій), а згодом, під час розподілу на бакалаврську дипломну роботу, потрапив до наукової групи під керівництвом Олександра Федоровича Целуйка. Без перебільшення, це був мій «щасливий білет». Олександр Федорович був унікальною людиною й справжнім професіоналом своєї справи, який поєднував у собі якості талановитого науковця та найкращі людські якості. Надзвичайно цікавим і корисним було спостерігати за його підходом до наукової роботи, навчатися й переймати досвід на всіх етапах дослідження: від постановки задачі до проведення експерименту та обробки даних. Саме тоді я вперше серйозно занурився в наукові дослідження, і з цього моменту наука стала невіддільною частиною мого життя. Після завершення магістратури я вступив до аспірантури Каразінського університету, де згодом захистив дисертацію та здобув науковий ступінь кандидата фізико-математичних наук.

– Які наукові дослідження для вас зараз є найважливішими?

– Продовжую працювати в тому науковому напрямі, який розпочав ще під час навчання в аспірантурі, і надалі розвиваю цю тематику. Мій основний напрям – це фізика плазми та плазмові технології. Зокрема, одним із ключових напрямів є дослідження сильноточкових імпульсних розрядів низького тиску та подвійних шарів об'ємного заряду в плазмі. Це надзвичайно цікаві й водночас складні об'єкти дослідження, адже йдеться про надшвидкі процеси – мікро- та наносекунди. За такий короткий проміжок часу потрібно встигнути зафіксувати та згодом проаналізувати фізичні ефекти, що відбуваються в розряді. Цінність цих досліджень полягає в тому, що вони дають змогу вивчати поведінку плазми й матеріалів за екстремальних умов і надвисоких навантажень. Отримані результати мають важливі практичні

застосування, зокрема в мікро- та наноелектроніці. Наприклад, такі розряди можуть бути джерелом потужного випромінювання в діапазоні екстремально ультрафіолету, яке на сьогодні є потрібним у сучасних технологіях виробництва процесорів та чипів пам'яті. Крім того, імпульсні розряди дозволяють досягати надвисоких рівнів потужності, що може бути використано для обробки та модифікації матеріалів, надавати їм унікальних структур і властивостей.

Другий важливий напрям моїх досліджень – вакуумно-плазмові технології нанесення функціональних покриттів. Йдеться про стаціонарні системи, які також ґрунтуються на плазмових процесах і дають змогу створювати нові матеріали для широкого спектра галузей промисловості.

– Що приносить вам найбільше задоволення в роботі?

НАУКА В КАРАЗІНСЬКОМУ

– *Передусім – сама можливість займатися наукою. А якщо за це ще й платять кошти, то це взагалі чудово. Втім, найголовніше – це відкриття чогось нового. У процесі досліджень трапляється так, що результати зовсім не ті, які очікуєш, і саме це непередбачуване відкриття робить науку захопливою. Дуже цінним є й те, що своїми здобутками можна ділитися з іншими: обговорювати результати з колегами, публікувати статті, представляти на конференціях. Для мене наука – це не лише про роботу, а й про спільноту, обмін ідеями та постійне навчання, що надихає рухатися вперед.*

– **Ви говорили про Харків як центр ядерної освіти. Чому саме Харків?**

– *Це питання історії. Харків давно сформувався як освітня й наукова столиця України. Відправною точкою стало відкриття Каразінського університету, що дало потужний імпульс розвитку науки. У 1928 році в Харкові було засновано Український фізико-технічний інститут (нині – Національний науковий центр «Харківський фізико-технічний інститут»), який почав активно працювати з 1930 року. Уже за чотири роки після заснування, 10 жовтня 1932 року, в інституті група молодих вчених отримала результат світового рівня: перше в СРСР розщеплення ядра атома літію. Цей результат був отриманий майже одночасно з аналогічним експериментом у Великій Британії, за який англійські вчені Ернест Волтон і Джон Кокрофт отримали Нобелівську премію. Успішне розщеплення атомного ядра дало поштовх бурхливому розвитку ядерної фізики, зокрема й у Харкові: з'явилося додаткове фінансування, до міста почали приїжджати відомі вчені, серед яких був і нобелівський лауреат Лев Ландау.*

У 1946 році в Харкові було організовано так звану Лабораторію № 1 – науковий інститут, створений для реалізації ядерної програми того часу. Так було покладено початок підготовки в Харкові фахівців для нової тоді галузі – ядерної фізики та енергетики. Підготовку висококваліфікованих

фахівців у цій галузі здійснювали викладачі спеціалізованого, створеного при фізико-математичному факультеті Харківського університету. Згодом на його основі було засновано фізико-технічний факультет, який і сьогодні продовжує готувати фахівців для ядерної галузі.

– **Як факультет підтримує високий рівень підготовки студентів?**

– *Ключовим чинником є викладацький склад – люди, які не лише навчають, а й самі активно займаються науковими дослідженнями. Традиційно на факультеті працювали й продовжують працювати науковці світового рівня, які безпосередньо залучені до актуальних дослідницьких проєктів. Це дозволяє студентам здобувати знання та бути в курсі сучасних наукових тенденцій. Ще одна важлива особливість – раннє залучення студентів до наукової роботи. Уже з третього курсу, а інколи й раніше, студенти мають можливість долучатися до реальних досліджень, працювати з науковими керівниками, брати участь у наукових проєктах. Такий підхід формує не лише ґрунтовні теоретичні знання, а й наукове мислення, навички самостійної роботи та розуміння того, як створюється сучасна наука.*

– **Чи є у вас міжнародна співпраця?**

– *Так, безумовно. ННІ «Фізико-*

технічний факультет» активно залучений до міжнародної співпраці і є членом провідних європейських асоціацій, зокрема ENEN та FuseNet. Оскільки моя наукова діяльність пов'язана з фізикою плазми, ми тісно співпрацюємо саме з асоціацією FuseNet – європейською мережею освіти в галузі термоядерного синтезу. Це відкриває для студентів та аспірантів кафедри можливість академічної мобільності: участь у стажуваннях, літніх школах і міжнародних конференціях, фінансування яких здійснюється за підтримки асоціації. Окрім того, на факультеті реалізуємо міжнародний проєкт NURECAB, який спрямований на реалізацію програми з освіти, підготовки та розвитку потенціалу молодого покоління ядерників і мережеву діяльність для посилення співпраці між Україною та ЄС у сфері ядерних досліджень. Це створює додаткові можливості для міжнародної взаємодії.

– **Як пандемія та війна вплинули на освіту й науку?**

– *Вплив був справді суттєвий. Освітній і науковий процеси значною мірою перейшли в дистанційний формат, що мало як свої переваги, так і недоліки. Серед позитивних аспектів – можливість брати участь у міжнародних заходах, семінарах і конференціях з будь-якої точки світу,*

НАУКА В КАРАЗІНСЬКОМУ

а також гнучкіше планувати робочий час і спрямовувати зекономлені ресурси на саморозвиток. Водночас мінуси виявилися не менш відчутними. Жодна онлайн-платформа не здатна повністю замінити живе спілкування, безпосередню взаємодію між викладачем і студентом та, що особливо важливо для природничих наук, експериментальну роботу. Практичні заняття в лабораторіях є невіддільною частиною підготовки фахівців, і їх неможливо повноцінно компенсувати онлайн-форматом.

– Які навички й риси характеру найважливіші для науковця?

– *Передусім – здатність навчатися. Саме цю основу й закладає університет: уміння самостійно ставити задачі та знаходити ефективні шляхи їх розв'язання. Серед особистих якостей ключовою є цілеспрямованість. Адже в науці експеримент може тривати місяцями й не давати очікуваного результату. Але саме наполегливість та здатність не зупинятися перед труднощами зрештою й приводять до справжніх відкриттів.*

– Які ваші професійні плани на майбутнє?

– *Найголовніша мрія сьогодні – мир. Справедливий і стабільний, адже без нього важко будувати будь-які довгострокові плани. У професійному плані бачу своє майбутнє в подальшому розвитку наукової діяльності, можливо, у підготовці докторської дисертації. Є ще куди рости, і це мотивує рухатися вперед.*

– Як вам вдається поєднувати науку й особисте життя?

– *Це дійсно непросто, але вкрай необхідно. У мене є родина, дружина й донька, яка цього року пішла до першого класу. Тож разом із нею ми ніби знову повернулися до школи. Баланс між роботою та сім'єю доводиться шукати постійно, ретельно планую час так, щоб його вистачало і на наукову діяльність, і на близьких.*

– Яку пораду дали б молодим людям, які думають про кар'єру в науці?

– *Йти за покликом серця. Якщо є прагнення – результат обов'язково буде. Не варто зважати лише на стереотипи про складність чи низькі зарплати. Наука – це передусім цікаво та захопливо: вона дає можливість відкривати нове, подорожувати, спілкуватися з однодумцями й працювати над проєктами, які мають справжнє значення.*

– Яким бачите майбутнє ядерної освіти в Україні?

– *Ядерна освіта в Україні має велике майбутнє. В умовах глобальної зміни клімату розвиток чистої енергетики стає критично важливим. На сьогодні атомна енергетика є одним із найстабільніших та ефективних джерел чистої енергії. Крім екологічної частини, сучасні події показують, що для України розвиток атомної енергетики це, насамперед запорука економічної стабільності та енергетичної незалежності. Окрім цього, у світі активно ведуть роботи з розвитку термоядерного синтезу – енергії майбутнього. Зокрема, у Франції будують міжнародний експериментальний*

термоядерний реактор ITER, який має на меті довести наукову та технічну здійсненність виробництва енергії шляхом ядерного синтезу та прокласти шлях до комерційних термоядерних електростанцій, здатних забезпечити людство безпечною, чистою та невичерпною енергією. ННІ «Фізико-технічний факультет» готує фахівців, які зможуть працювати в цих передових галузях і робити вагомий внесок у розвиток ядерної науки та енергетики України.

– До Дня народження університету ваше побажання студентам і колегам?

– *Миру, здоров'я й успіхів у всіх починаннях. Бажаю усім каразінцям натхнення до навчання й роботи, віри у власні сили, підтримки одне одного та можливості реалізовувати плани в стабільному й безпечному майбутньому.*

– Якщо уявити новий рік як чистий аркуш, які слова ви б написали першими?

– *Насамперед я б написав слово «мир». Це основа всього. Без миру важко будувати плани, розвивати науку, виховувати дітей і просто жити повноцінним життям. Мир – це не лише відсутність війни, а й відчуття безпеки, впевненості в завтрашньому дні та можливість думати про майбутнє, а не про виживання. Другим словом для мене є «розвиток». Ідеться як про особистий розвиток, так і про розвиток науки, освіти, університету, держави загалом. Хочеться, щоб були умови для реалізації ідей, для появи нових наукових проєктів, для зростання молодих учених і студентів. І третє слово – «стабільність». Стабільність у роботі, в освіті, у науковій діяльності та суспільстві. Це те, що дозволяє не перебувати в постійному стресі, а зосередитися на створенні, дослідженні й руху вперед. Саме з цих трьох компонентів – миру, розвитку та стабільності – я б і почав писати нову сторінку наступного року.*

Слизова МАНЖОС.

КАРАЗІНЦІ, ЯКИМИ ПИШАЄМОСЯ!

СЕРГІЙ ДУКАРОВ: УСЕ ЖИТТЯ В УНІВЕРСИТЕТІ І ЛЮБОВ ДО НАУКИ БЕЗ КОМПРОМІСІВ

У трудовій книжці Сергія Валентиновича Дукарова – лише один запис: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна. І це не випадково: за 48 років безперервної роботи в університеті він перетворив своє робоче місце на другий дім, а науку – на стиль життя. Ми зустрілися з професором, кандидатом фізико-математичних наук, щоб поговорити про студентські роки, творчість, технології та те, що тримає його в науці досі.

– Сергію Валентиновичу, ви все життя працюєте в Каразінському університеті. Що для вас означає це місце?

– Для мене університет – це не просто місце роботи. Це другий дім, де я перетворився зі школяра на науковця. Тут панує творча атмосфера, навколо друзі та колеги, це спільнота, яка надихає. Інтелектуальна свобода дозволяє проводити власні дослідження на сучасному обладнанні та допомагати іншим науковцям реалізувати свої ідеї.

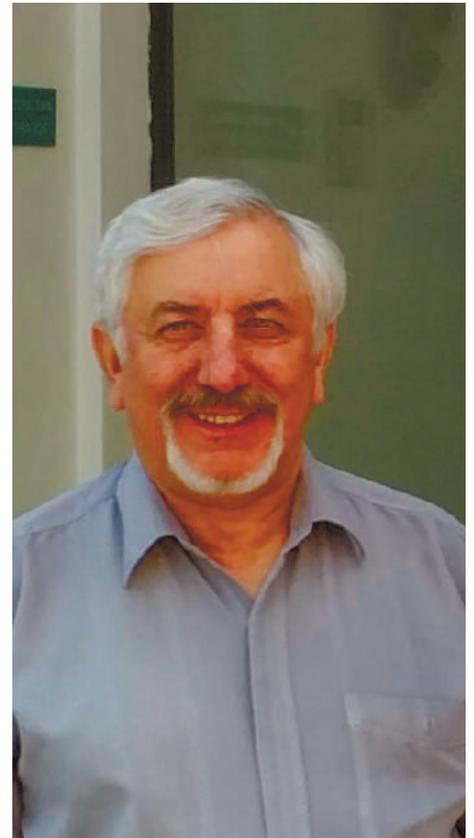
– Пригадуєте свій перший день у Каразінському? Яким ви тоді були?

– Якщо говорити про день вступу, то його пригадати важко: місто, перші враження, нове середовище... А перший день роботи був вже більш звичним, адже я три роки студентом працював у лабораторії. Пам'ятаю себе енергійним, мотивованим і готовим застосувати всі знання, які накопичив у студентські роки.

– Ви кандидат фізико-математичних наук, але також малюєте, пишете, працюєте з комп'ютерами. Як поєднали науку та творчість?

– Для мене наука – це творчість у чистому вигляді. Інші творчі заняття лише доповнюють її, допомагають бачити структуру фізичних явищ і шукати нестандартні рішення. Комп'ютери – це інструмент для аналізу, а графіка та письмо необхідні для осмислення та представлення результатів досліджень.

– Про що мрієте сьогодні – як науковець і як людина?

– Як науковець мрію, щоб мої учні перевірили мене у своїх досягненнях. Це вже відбувається, і мені хочеться, щоб таких учнів було ще більше. Хочу, щоб молоді дослідники мали умови й мотивацію працювати на рідній землі. Як людина мрію про стабільність і мир для нашої країни, міста та університету.

– Які відкриття чи події в кар'єрі запам'яталися найбільше?

– Перші результати, які показали, що класичні уявлення не працюють у наноструктурах, захист кандидатської дисертації, вихід перших статей та монографії. Особливо запам'яталася публікація у видавництві Springer – це було міжнародне визнання наших досліджень.

– Ви спостерігаєте кілька поколінь студентів. Як вони змінювались?

КАРАЗІНЦІ, ЯКИМИ ПИШАЄМОСЯ!

– Студенти завжди різні. Сьогодні вони більш прагматичні, іноді мені романтичні щодо науки, але натомість технічно гнучкі та здатні швидко адаптуватися. Найкращі залишаються допитливими й не бояться ставити незручні запитання.

– Що відрізняє Каразінський від інших?

– Вірність традиціям, класична освіта в поєднанні з передовою наукою. А ще тут формують наукове мислення, що, власне, і робить університет унікальним.

– Як ставитися до сучасних технологій та штучного інтелекту в науці?

– Це потужні інструменти для аналізу, моделювання та обробки результатів, без яких науковий прогрес сповільниться. Але вони не замінять інтуїцію, досвід і глибину розуміння. Час покаже, наскільки далеко технології можуть піти.

– Що вас тримає в науці досі?

– Цікавість як усе влаштовано, і те, що на кожне відкрите питання виникає кілька нових. А також зобов'язання перед колегами та студентами передавати знання далі.

– Яку пораду дали б студентам-фізикам?

– Не припиняти ставити запитання, піддавати все сумніву в розумних межах і не втрачати здивування світом.

– Як би ви описали свій колектив?

– Лабораторія фізики тонких плівок – це поєднання досвіду та молодшої енергії. Молодші дослідники вже випередили старших у деяких напрямках. Особливість нашого колективу – здатність працювати з обмеженими ресурсами, модернізуючи обладнання, креативно ставити експерименти та підтримувати одне одного не лише професійно, а й людськи.

– Над плівковими нанорозмірними й нанокompatивними напівпровідниковими структурами. Вивчаємо їхні властивості та можливості застосування: від сенсорів випромінювання до гнучкої носимої електроніки. Це фундаментальні дослідження, що можуть стати основою для нових технологій.

Сергій Валентинович Дукаров – приклад людини, для якої наука й життя невіддільні. Його історія – це історія вірності, творчості та постійного пошуку знань у рідному університеті.

Софія ШУЛЬГА.

НА ШЛЯХУ ДО ПРОФЕСІЇ

ВІД КАРАЗІНСЬКОГО ДО «ФАБУЛИ»: ТЕТЯНА ПОПОВА ПРО 25 РОКІВ У КНИГОВИДАННІ, ВИКЛИКИ ВІЙНИ ТА ЛЮБОВ ДО РЕДАКТОРСЬКОЇ РОБОТИ

Головна редакторка видавництва «Фабула» Тетяна Попова спеціально для нашої газети розповіла про свій довгий шлях у видавничій справі, різницю між навчальною літературою та «суцільною творчістю», а також про те, як університетська освіта стала фундаментом для всієї кар'єри.

Маючи за плечима понад 25 років досвіду, Тетяна Попова є однією з ключових фігур сучасного українського книговидавництва. Випускниця філологічного факультету Каразінського університету, вона була однією з найперших співробітниць видавництва «Ранок», а у 2015 році приєдналася до команди «Фабули».

Шлях у професію

Свій прихід у професію пані Тетяна називає «указівкою долі». *«Я абсолютно випадково познайомилась на одному цікавому заході зі своїм майбутнім тоді роботодавцем. І він запросив мене доєднатися до команди»*, – поділилася

вона.

Після випробувального терміну її взяли на постійну роботу. Спочатку вона пробувала себе в різних сферах, зокрема в рекламі та PR, але зрештою зупинилася саме на редакторській справі.

«Ранок» і «Фабула»: велика різниця

««Ранок» розпочинався як видавництво, яке насамперед видає літературу для навчання. Це була навчальна література і література для вчителів... і тільки потім стала видавати дитячу літературу», – зазначила редакторка.

За її словами, різниця між двома видавництвами серйозна. *«Коли ти видаєш навчальну літературу, ти обмежений хоча б вимогами програми навчальної і потім узгоджуєш все, що ти робиш, з вимогами, наприклад, Міністерства освіти і науки. Що стосується «Фабули» – ну, це ж суцільна творчість»*, – пояснила пані

Тетяна.

Виклики пандемії та війни

Сучасна видавнича справа, за словами Тетяни, стикається з безпрецедентними випробуваннями. Першим таким викликом стала пандемія, яка змусила команду перейти на дистанційну роботу.

«Ну а потім, на жаль, розпочалося повномасштабне вторгнення, і нас розкидало по різних країнах навіть. Тим не менш, ми продовжуємо працювати, продовжуємо робити книжки», – каже вона, додаючи, що видавництво долає ці виклики доволі успішно.

Що читають українці сьогодні?

У відповідь на питання про популярні жанри, пані Тетяна виділила два основні напрямки.

З одного боку, читачів привертають «особисті історії» – те, що людина пережила сама. Значна частка такої літератури присвячена темі війни та

НА ШЛЯХУ ДО ПРОФЕСІЇ

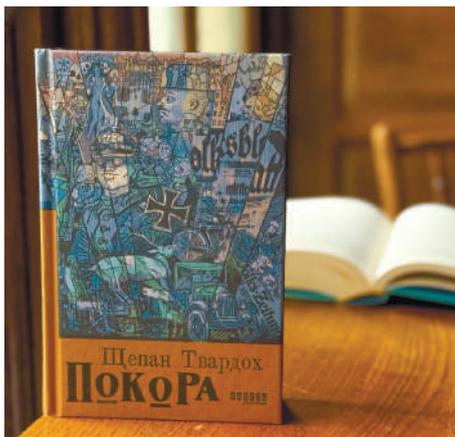

особистим випробуванням.

З іншого боку, особливо серед молодіжної аудиторії, популярним залишається «той прекрасний вік, коли людина дуже полюбляє мріяти». *«І саме тому це фентезі, це якісь романтичні історії, там трохи наукова фантастика, – каже вона. – Тобто якийсь такий світ, куди хочеться піти, може, від якихось проблем сьогодні».*

Редакторку також вражає той факт, що в умовах війни в Україні продовжують з'являтися нові видавництва. *«Можна було б думати, що ніколи буде людям читати, і люди не захочуть ризикувати, вкладати свої гроші в такий непростий бізнес. Але ж ні! Нація це раз підтверджує сама собі і всьому світу, що треба читати, треба рости над собою, треба рухатися вперед, не зупинятися і жити своє життя просто зараз», – наголосила вона.*

Робота редактора: від рукописів до

авторів

Тетяна зізналася, що розв'язання менеджерських завдань «захоплює її набагато менше, ніж, власне, праця з рукописом».

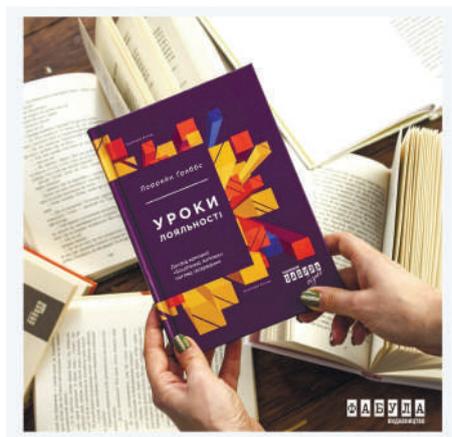
Спілкування з авторами, за її словами, здебільшого не напружує, адже це «прекрасні, адекватні, розумні, талановиті люди». Складнощі виникають тоді, коли у автора в голові немає чіткої структури.

«Якщо людина струнко мислить, то, як правило, вона струнко все це викладає на папері. З такою книжкою доволі легко і приємно працювати. А якщо там все сумбурно і не визначено... це додає стресових моментів», – пояснила редакторка.

Серед ключових якостей для майбутнього редактора вона назвала уважність до деталей, ретельність, відповідальність, освіченість, інтелектуальність та, найголовніше, зацікавленість.

Вплив Каразінського на подальше становлення у професії

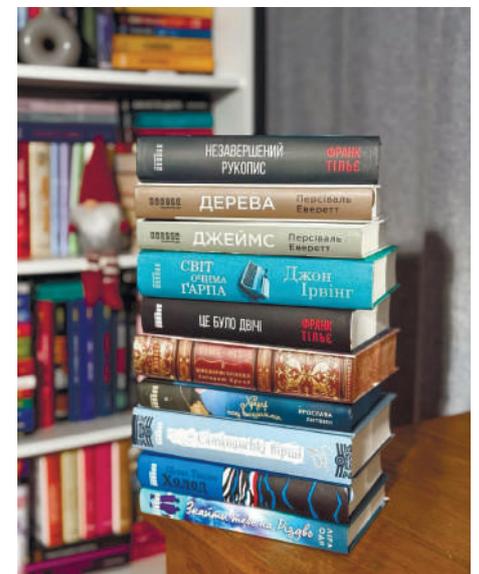
Говорячи про вплив alma mater, пані Тетяна підкреслила цінність отриманої освіти. *«Я отримала таку освіту, яка мені стає в пригоді все моє життя. Це дуже цінний багаж. По-перше, класична освіта – це база, на яку можна наростити дуже багато різних сучасних якихось умінь і навичок», – зазначила вона. Ця база стала їй у пригоді, коли вона пробувала себе в ролі вчителя, викладача вишу та журналіста.*

Студентам, які мріють потрапити у видавничу сферу, Тетяна Попова порадила насамперед набувати досвід.

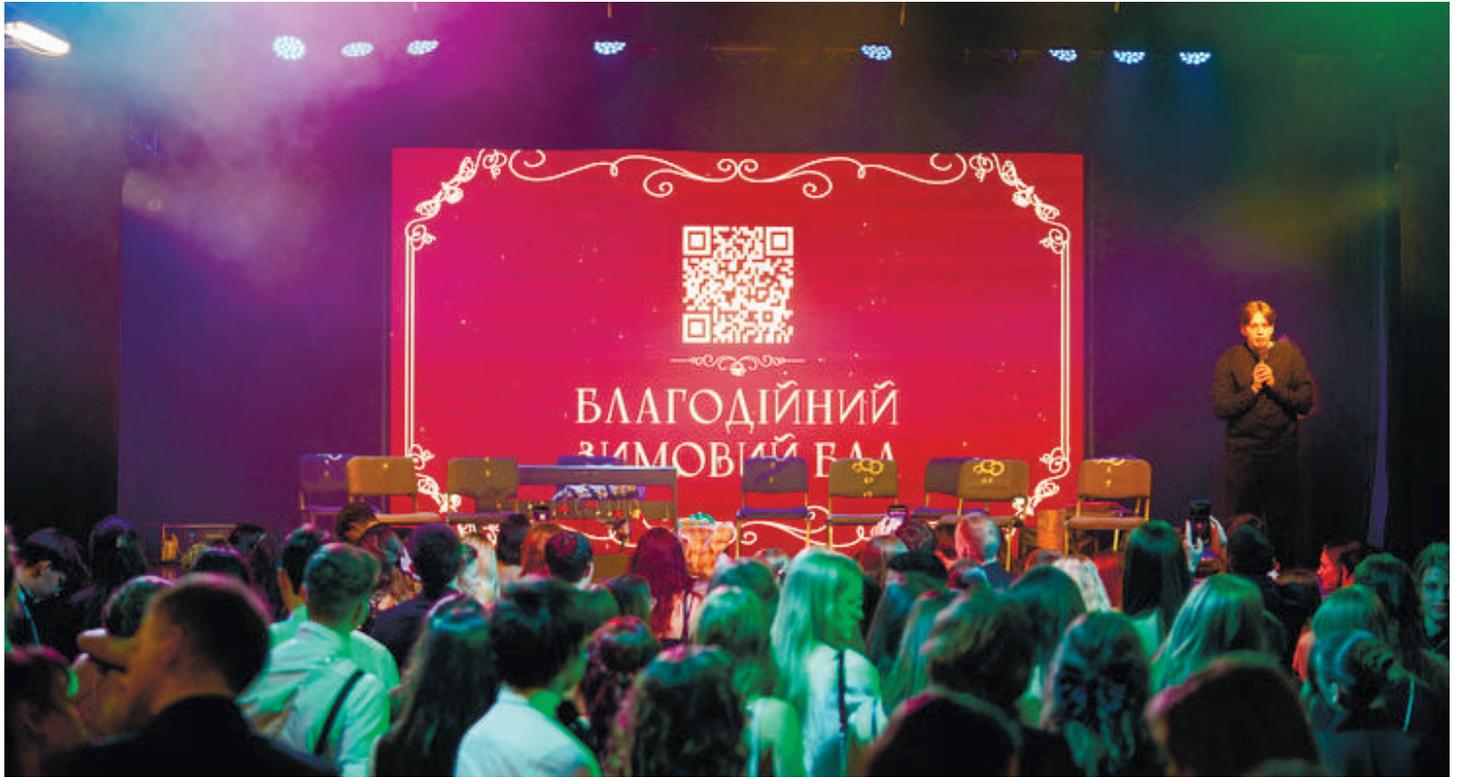
«Пробувати себе як коректора, як редактора. Придивлятися до того, що роблять інші. Читати багато гарно відредагованих книжок... І бути активними, ...бути помітними, привертати до себе увагу. І ще не заводити трохи перфекціонізму», – підсумувала вона.

Катерина БІРІЧЕВА.

БЛАГОДІЙНІСТЬ У ЧАС ВІЙНИ

ДОБРОЧИННІСТЬ, ТРАДИЦІЯ, ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ: КАРАЗІНСЬКИЙ БЛАГОДІЙНИЙ ЗИМОВИЙ БАЛ

Каразінський благодійний Зимовий бал – вже не просто традиція, а жива історія університету. Студентська ініціатива, що в умовах війни перетворилася на силу єдності, відповідальності й реальної дії. Створений Студентською радою Каразінського, бал об'єднав студентів, викладачів, випускників і гостей навколо спільної мети – підтримки України конкретними вчинками.

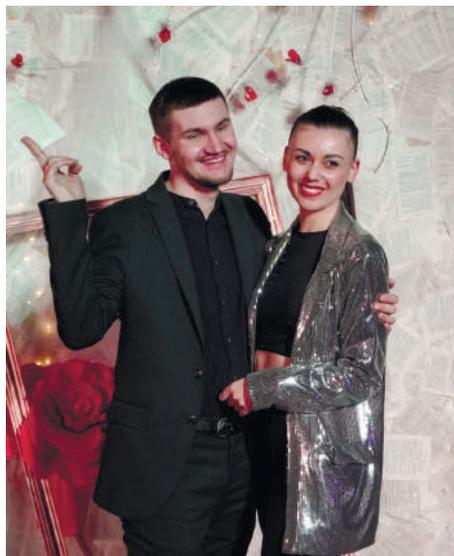
Цьогоріч він подарував не лише атмосферу вдячності й спільності, а й результат: наразі зібрано понад 290 тисяч гривень на антишахедні дрони для захисту українського неба. Ініціатива триває до 1 лютого 2026 року – долучитися може кожен.

Про підсумки, виклики та роль студентської ради в організації балу, ми поспілкувалися з нинішнім головою

Студентської ради Антоном Сердюком, а також із колишньою очільницею Софією Панасюк.

Антон Сердюк, голова Студентської ради Каразінського університету, студент 2 курсу економічного факультету:

– *Студентська рада університету щороку є головним організатором*

БЛАГОДІЙНІСТЬ У ЧАС ВІЙНИ

Зимового балу, і цей рік не став винятком. Уже за традицією ми об'єднуємо десятки студентів різних напрямків заради спільної мети – проведення Благодійного зимового балу, збору коштів на підтримку Збройних сил України та створення щорічної казкової атмосфери для Каразінської спільноти. Загалом студентська рада університету завжди любила влаштовувати собі своєрідні квести. Цього разу ми з мою першою заступницею Веронікою організували марафон стінами Каразінського в пошуках адміністрації університету, аби передати їм запрошення на бал. З огляду на те, що адміністрація має багато справ в університеті та часто переміщується між поверхами, цей процес ставав ще складнішим. Власне, в цьому й полягала найбільша складність цього квесту – зробити так, щоб кожен отримав своє запрошення.

– Чому, на вашу думку, такі події залишаються важливими для студентської спільноти Каразінського університету?

– Переконаний, такі події залишаються важливими не лише для студентської спільноти Каразінського університету, а й для Харкова. У наших обставинах кожен студент може відволіктися від постійного стресу, водночас не забуваючи підтримувати тих, завдяки кому ці події стають можливими. Ми щоразу демонструємо нашу всебічність і різносторонність як студентства та прагнемо організувати захід, під час якого кожен може відчути себе унікальним. І, безумовно, студентська рада об'єднує всю Каразінську спільноту в межах Благодійного зимового балу.

– Емоції та підсумки?

– Попри всі переживання, я був дуже радий, що бал відбувся саме так. Надзвичайно приємно було бачити запалений вогник в очах студентів і чути оплески гостей. У такі моменти ти розумієш, що студентству потрібні подібні заходи, аби проживати студентське життя на повну.

БЛАГОДІЙНІСТЬ У ЧАС ВІЙНИ

Я був приємно вражений, коли, підбиваючи проміжні підсумки вечора, мав змогу оголосити, що цього року зусиллями Каразінської спільноти ми зібрали 289 977 грн на антишахедні дрони. Після цього починаєш ще більше пишатися тим, що робиш. Зарядившись енергією, яку випромінюють студенти, ти отримуєш мотивацію створювати щось нове й не зупинятися, щоб знову побачити те сяйво в їхніх очах.

Софія Панасюк, экс-голова Студентської ради Каразінського університету, студентка 1 курсу магістратури ННІ «Інститут державного управління»:

– Для мене, як для колишньої очільниці студентської ради університету та людини, яка з 2021 року долучалася до організації Зимового балу, цьогорічний бал – це насамперед про тяглість традицій. Він став доказом того, що Каразінська спільнота, попри війну, зберігає свої традиції та внутрішню силу. Особливо цінно бачити, як студентська рада університету вкотре організувала подію на високому рівні, підтвердивши спадковість студентських ініціатив.

Для мене ця подія символізує не лише урочистість, а й живий зв'язок поколінь університетської родини. Зимовий бал уособлює єдність, відчуття підтримки та збереження університетської ідентичності навіть у складні часи, коли такі цінності набувають особливого значення. Бережімо традиції, які творять майбутнє.

Дякуємо команді студради за цю надзвичайно потужну ініціативу, а всім

донорам і меценатам – за небайдужість. Щира вдячність нашим Захисникам за вільну Україну!

Анастасія ОДИНЕЦЬ.

